N° 40. 1862.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

...Bijblad is ... jaar; die van de Courant alleen f 20

De prijs der advertentien is 20 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden ... briefporten.

ZATURDAG 15 FEBRUARIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 14den Februarij* 1862.

(Staatsblad n°. 20.) *BESLUIT van den 1sten Februarij* 1862, *regelende de inschrijving in de bevolkingregisters van de daarbij bedoelde personen behoorende tot de zee- en landmagt.*

WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 25sten Januarij 1862, n°. 206, 8ste afdeeling;

Overwegende dat ter bevordering van eenvoud en regelmatigheid bij de inschrijving in de bevolkingregisters van personen behoorende tot de zee- en landmagt, gehuisvest in 's Rijks en andere gebouwen tot militaire einden gebruikt en op schepen in 's lands dienst, eenige toepassing vereischt wordt aan de bepalingen van art. 4 alinea 2 van Ons besluit van den 3den November 1861 (*Staatsblad* n°. 94) en van art. 7 alinea 3 van dat van dezelfde dagteekening (*Staatsblad* n°. 95);

Den Raad van State gehoord (advies van den 31sten Januarij 1862, n°. 5),

Hebben besloten en besluiten:

Met wijziging, voor zooverre voornoemde personen betreft, van de bepalingen van art. 4 alinea 2 van Ons besluit van den 3den November 1861 (*Staatsblad* n°. 94) en van art. 7 alinea 3 van dat van dezelfde dagteekening (*Staatsblad* n°. 95), te bepalen:

Art. 1. In gemeenten waar vaste garnizoenen zijn of waar personen gehuisvesten in 's Rijks of andere gebouwen tot militaire einden gebruikt, of zich bevinden op schepen en vaartuigen van oorlog, geschiedt de inschrijving dier personen en der bemanning van wege de departementen van algemeen bestuur onder wier beheer zij staan, waartoe door het belanghebbend gemeentebestuur het benoodigd materieel verstrekt wordt.

Art. 2. Bij de landmagt en bij gekaserneerde mariniers wordt elke compagnie, elk escadron of elk detachement, bij de zeemagt de bemanning van elk schip, in een afzonderlijk boekdeel of op eene afzonderlijke reeks van bladen ingeschreven.

Art. 3. Bij elke verandering van garnizoen, bij vertrek van eenen oorlogsbodem of verplaatsing van de eene naar de andere binnenlandsche ..., wordt aan het bestuur der gemeente, welke verlaten wordt, hiervan kennis gegeven.

Gelijke kennisgeving geschiedt aan het gemeentebestuur der nieuwe stand- of ligplaats.

Van het in en buiten dienst stellen van oorlogsschepen en vaartuigen wordt aan dat gemeentebestuur kennis gegeven.

Art. 4. De registers, welke, na invulling of bijwerking, steeds blijven berusten bij het gemeentebestuur, worden op het einde van elk jaar en bij elke garnizoensverandering door het gemeentebestuur ter bijwerking aan de belanghebbende autoriteiten ter hand gesteld.

Art. 5. Bij verandering van stand- of ligplaats kan het register, of ... behelzende der manschappen die van stand- of ligplaats veranderen, door het bestuur der gemeente, welke zij verlaten, ter beschikking worden gesteld van den kommanderenden officier ter overbrenging op de nieuwe stand- of ligplaats.

Art. 6. Bij het binnenkomen van een oorlogsschip na volbragte zeereis, geeft de maritime autoriteit daarvan mededeeling aan het gemeentebestuur.

Wanneer het schip of vaartuig in eene haven binnen valt, alwaar geene maritime autoriteit gevestigd is, geeft de kommandant van dien bodem van die binnenkomst kennis aan het gemeentebestuur.

Art. 7. In de garnizoensplaatsen worden slechts de militairen ingeschreven in de registers, ter hunner inschrijving bestemd, die tot de staande armée behooren.

Miliciens, tijdelijk ter oefening in den wapenhandel van hunne haardsteden verwijderd, blijven ingeschreven in het bevolkingregister der gemeente waar zij te huis behooren.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 1sten Februarij 1862.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Uitgegeven den *negenden* Februarij 1862.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Bij besluit van 13 Februarij, n°. 64, heeft Z. M. goedgevonden:

1°. aan *J. M. Stobberingh* eervol ontslag te verleenen als 1sten luitenant bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage;

2°. bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage te benoemen tot 2den luitenant-kwartiermeester *J. M. Stobberingh*.

Bij Koninklijk besluit van 13 Februarij 1862, n°. 72, is aan den heer *N. G. Servatius*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Leiden, onder dankbetuiging voor zijne langdurig aan den lande bewezen diensten en behoudens aanspraak op pensioen; en is voorts benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Leiden, de heer mr. *J. M. Callenfels*, laatstelijk verificateur voor de comptabiliteit der directe belastingen enz. voor de provincien Zuid- en Noordholland en Utrecht, thans op wachtgeld.

Bij besluit van den 13den Februarij 1862, n°. 80, heeft Z. M. goedgevonden den 2den luitenant *C. A. Moot*, van het 8ste regement infanterie, in rang en anciënneteit over te plaatsen bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie.

MINISTERIE VAN MARINE.

Bij beschikking van den 14den dezer, n°. 36, is door den Minister van Marine aan den matroos der 1ste klasse *J. J. Segerstroom* de gouden medaille toegekend ter zake van zijnen vijftigjarigen diensttijd bij de Nederlandsche zeemagt.

De Minister van Marine brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat op den eersten September dezes jaars als kadet bij het Corps Mariniers kunnen worden toegelaten *drie* jongelingen, na behoorlijk afgelegd examen.

De voorwaarden ter toelating tot dat examen zijn:

a. dat de jongelingen zijn Nederlanders van geboorte;

b. dat zij op den eersten Januarij van het jaar, waarin het examen plaats heeft, den ouderdom van vijftien jaren hebben bereikt en hun achttiende jaar nog niet zijn ingetreden, en alzoo zijn geboren in de jaren 1845 en 1846;

c. dat vóór den aanvang van het examen de opgeroepen jongelingen geneeskundig worden onderzocht door eene commissie van drie leden, zijnde twee officieren van gezondheid bij de zeemagt en een burgerlijk geneesheer;

d. dat bedoeld examen wordt afgenomen in de maand Junij door eene commissie, door den Minister van Marine te benoemen; en

e. dat de opleiding wordt gerekend drie jaren te zullen duren en kost aan ouders of voogden jaarlijks twee honderd gulden (f 200), betaalbaar in vier termijnen:

op 1	September	f 50;
» 1	December	» 50;
» 1	Maart	» 50;
» 1	Junij	» 50;

voor ieder studiejaar, welke gelden in mindering zullen strekken der kosten van opleiding.

Verder worden geene kosten ten laste van ouders of voogden gebragt.

Hiervan is alleen uitgezonderd de vergoeding van schade aan Rijkseigendom, door de schuld of grove onachtzaamheid van een kadet toegebragt, verwaarloozing van kleeding hieronder begrepen.

Ingeval een kadet, na twee jaren in dezelfde klasse te zijn gebleven, ten gevolge van gebrek aan vlijt en geestvermogens nog niet tot eene hoogere klasse kan overgaan, wordt voor het verlengd verblijf dezelfde bijdrage in vorengestelde termijnen betaald.

De kadet, voor wien de verschenen termijn niet is betaald en wiens ouders of voogden op aanmaning aan de betaling niet voldoen, wordt van de opleiding verwijderd.

Bij overlijden, ontslag, verlaten of verwijdering van de opleiding worden de betaalde termijnen noch geheel, noch gedeeltelijk teruggegeven, evenmin als de niet verschenen worden ingevorderd. Voor afwezigheid door ziekte of andere oorzaken wordt geen uitstel van betaling of korting toegestaan.

Dat de vereischte kundigheden voor voorschreven examen bestaan in het navolgende:

a. het schrijven van eene goede hand;

b. kennis van de gronden der Nederlandsche en Fransche talen, ten minste zooveel, dat de adspirant zonder aanmerkelijke taal- of spelfouten deze talen kan schrijven en van de eene in de andere taal zonder grove fouten eenvoudige opstellen kan overbrengen;

de allereerste beginselen van de Engelsche en Hoogduitsche talen, in

zoowel dat uit die talen zeer eenvoudige opstellen in het Nederlandsch kunnen worden vertaald;

c. kennis van de gewigtigste tijdperken en gebeurtenissen der vaderlandsche en algemeene geschiedenis;

d. kennis van de beginselen der aardrijkskunde;

e. de rekenkunde; hieronder is begrepen de leer der evenredigheden en der gewone en der tiendeelige breuken, met toepassing op het nieuwe stelsel van maten en gewigten, wordende vooral vereischt, dat de adspirant naauwkeurig en vlug rekene;

f. de stelkunst tot de vierkants-vergelijkingen;

g. de meetkunst tot aan de ligging en snijding der vlakken.

Alleen grondige kennis van de wiskunde, blijkende uit toepassing van het geleerde, binnen de grenzen van het gevorderde, zal, wanneer er meer adspiranten zijn, die aan de overige eischen voldaan hebben, dan plaatsen, van invloed op de rangschikking en derhalve op de plaatsing zijn.

Ouders of voogden, die verlangen dat hunne zonen of pupillen in dit jaar als kadet geplaatst worden, dienen vóór den laatsten April aanstaande een verzoekschrift in aan den Minister van Marine, houdende:

a. naam, voornaam, beroep, woonplaats en geboorteplaats der ouders of voogden;

b. de godsdienstige gezindheid waartoe de jongeling behoort;

c. de belofte van stipte voldoening aan de bepalingen van het reglement voor de opleiding van kadets bij het corps mariniers.

Bij het verzoekschrift moet tevens worden overgelegd:

a. de geboorteacte van den jongeling;

b. eene verklaring dat hij gevaccineerd is of de kinderziekte heeft gehad, door een bevoegden geneesheer afgegeven.

In de maand Mei aanstaande zal, in de *Staats-courant* mededeeling worden gedaan van den tijd en de plaats van het te houden examen.

's Gravenhage, den 1sten Februarij 1862.

De Minister voornoemd,
W. J. C. Huyssen van Kattendijke.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Wij zijn door het Departement van Binnenlandsche Zaken in de gelegenheid gesteld tot het mededeelen der in het tweede bijvoegsel dezer courant geplaatste opgave der bevolking in de provincie Limburg op 31 December 1859.

Blijkens de *Javasche Couranten*, loopende tot den 1sten Januarij jl., waren door den Gouverneur-Generaal de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche courant van den 18den December.*)

bij het civiel departement:

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den secretaris der residentie Soerabaija C. Tromp en aan den commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens havenmeester te Muntok, H. van Bijgersma;

een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ingenieur bij de telegraphische dienst in Nederlandsch Indie A. van Kerkwijk;

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst C. J. Soeters Gosenson, vroeger gepensioneerd kapitein van het Nederlandsche leger, laatstelijk zout-verkoop-pakhuismeester, tevens fungerend algemeen pakhuismeester te Bandjermasin (Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo);

op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de telegraphist der 3de klasse J. van Blarcum;

ingetrokken, het aan den zoutverkoop-pakhuismeester, tevens fungerend algemeen pakhuismeester te Bandjermasin (Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo), C. J. Soeters Gosenson, vroeger gepensioneerd kapitein van het Nederlandsche leger, verleende verlof naar Nederland voor den tijd van zes maanden, buiten bezwaar van den lande;

benoemd, tot directeur van de ambachtsschool te Soerabaija A. H. Bisschop Grevelink, laatstelijk officier der marine;

tot cipier bij het civiel en militair gevangenhuis te Weltevreden, de gepasporteerde adjudant-onderofficier bij het regement Oost-Indische cavalerie J. H. C. G. Hinze, thans waarnemend onder-schout te Meester-Cornelis (residentie Batavia);

tot 1sten bode bij de weeskamer te Batavia, de geëmploijeerde ter griffie van den raad van justitie aldaar C. F. Hesseling;

goedgekeurd: dat door den adsistent-resident van Krawang is geschorst in de uitoefening zijner functien de pakhuismeester bij het zout-hoofd-depôt te Pakkis J. W. Smissaert;

is opgedragen: de tijdelijke waarneming der betrekking van pakhuismeester bij het zout-hoofd-depôt te Pakkis, aan den opziener der 2de klasse bij de kaneel-cultuur in de adsistent-residentie Krawang M. Reep;

tijdelijk gesteld: ter beschikking van den adsistent-resident van Krawang, specicaal om te worden belast met de waarneming der betrekking van pakhuismeester bij het zout-hoofd-depôt te Pakkis, de gewezen opziener bij de hout-stapelplaats te Boenga (Soerabaija) F. W. Römer;

bij het militair departement:

bij de militaire administratie: benoemd, tot 2de luitenants-kwartiermeester, de adjudant-onderofficier H. J. Maasland, de sergeant-majoor D. Kropveld, benevens de fourriers J. Mulder, A. Kiemeney en F. A. Wimmer, allen van de militaire school te Meester-Cornelis;

bij het marine-departement:

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de machinist bij het marine-etablissement te Onrust J. A. A. Wolff;

uit 's lands dienst, de 2de machinist bij de dienst der gouvernements-marine J. Trappenburg;

benoemd, tot élève bij de tinmijnen op Banka, de klerk bij den administrateur der tinmijnen te Blinjoe J. van Zalingen;

bevorderd, bij de militaire geneeskundige dienst, tot officier van gezondheid der 1ste klasse bij het groot militair hospitaal te Soerabaija, de officier van gezondheid der 2de klasse E. F. J. van Kappen, thans ter beschikking te Batavia;

[Deze beide laatste benoemingen worden in de *Javasche Courant* herhaald wegens misstellingen bij de vorige mededeeling.]

(*Javasche Courant van den 21sten December.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, eervol, uit zijne betrekking, de onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Banda H. Obertop;

ontheven, eervol, van de verdere vervulling der betrekking van fungerend algemeen pakhuismeester te Bandjermasin, de zoutverkoop-pakhuismeester aldaar J. C. Twijsel;

benoemd: tot adsistent-resident van Toeban (residentie Rembang) de controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures H. C. Humme;

tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Banda de onderwijzer aan de gouvernements eerste lagere school te Macassar H. R. van Heekeren;

tot advocaat en procureur bij het Hooggeregtshof van Nederlandsch Indie, de advocaat en procureur bij den raad van justitie te Samarang mr. J. S. van Ronkel;

tot algemeenen pakhuismeester, tevens postcommies te Bandjermasin, de steenkolen-pakhuismeester aldaar J. F. Stoll;

bij het militair departement:

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland wegens ziekte aan den kolonel der infanterie L. A. Boers, kommandant der 1ste militaire afdeeling op Java,

een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den officier van gezondheid der 3de klasse H. W. Sinninghe, thans op non-activiteit;

ontslagen: eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapiteins der infanterie A. M. Labaar en G. L. C. Tihon;

uit Zr. Ms. militaire dienst, de kapitein der infanterie H. C. L. Weytingh, thans op non-activiteit;

goedgekeurd, dat door het militaire departement bij de infanterie zijn geplaatst: bij het 1ste bataillon, de 2de luitenants A. J. Beck en A. Lamot, beiden onlangs uit Nederland aangekomen;

bij het 6de bataillon, de kapitein G. J. Eschauzier, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd;

bij het 15de bataillon, de in activiteit herstelde 1ste luitenant C. G. Veenhuyzen;

bij het 17de bataillon, de in activiteit herstelde 1ste luitenant H. M. Wagner;

zijn overgeplaatst: bij het 7de bataillon, de kapiteins A. van den Hurk en W. G. A. L. van Bennekom, respectivelijk van het 14de en het 6de bataillon, en de 1ste luitenant A. W. P. Meis, van het 15de bataillon;

bij het 10de bataillon, de kapitein H. L. Veenhuyzen, van het garnizoens-bataillon der 2de militaire afdeeling op Java;

bij het 13de bataillon, de kapitein A. H. F. C. F. Rödlich, van het 3de bataillon;

bij het 15de bataillon, de 2de luitenant B. C. Velsink, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden;

bij het 17de bataillon, de 1ste luitenants L. G. Diepenheim en J. Hamilton of Silvertonhil, respectivelijk van het 11de bataillon en van het garnizoens-bataillon der 2de militaire afdeeling op Java;

bij het garnizoens-bataillon der 2de militaire afdeeling op Java, de 1ste luitenants R. P. M. van Alderwerelt en G. P. G. Vroom, respectievelijk van het 17de en 8ste bataillon;

bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de 1ste luitenant L. C. J. Blanken en de 2de luitenants A. G. C. E. W. von dem Bussche Ippenburg en H. N. van Dijck, respectivelijk van het 15de, 16de en 17de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo, de kapitein L. J. F. Timmermans, van het 10de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon der Lampongsche districten, de 2de luitenant W. F. A. van der Brugghen, van het 1ste bataillon;

(*Javasche Courant van den 24sten December.*)

bij het civiel departement:

eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen opziener der 1ste klasse bij de indigo-cultuur H. B. Wiggers;

verleend, een tweejarig verlof naar Nederland aan den 1sten commies op het residentie-kantoor te Muntok (residentie Banka) F. C. A. Hagenaar;

goedgekeurd: dat door den directeur der cultures zijn overgeplaatst, bij de landelijke inkomsten en cultures, uit de residentie Banjoemas naar de adsistent-residentie Krawang, ter beschikking van den adsistent-resident aldaar, de controleur der 3de klasse mr. L. E. Selleger;

uit de residentie Bantam naar de residentie Cheribon, ter beschikking van den resident aldaar, de controleur der 2de klasse A. L. J. de Witte van Haemstede;

uit de residentie Cheribon naar de residentie Madura, ter beschikking van den resident aldaar, de controleur der 2de klasse F. Meijer;

uit de residentie Japara naar de residentie Banjoemas, ter beschikking van den resident aldaar, de ambtenaar ter beschikking F. G. A. van Delden;

uit de residentie Samarang naar de residentie Kadoe, ter beschikking van den resident aldaar, de ambtenaar ter beschikking A. C. Andreas;

bij de kaneel-cultuur: uit de residentie Kediri naar de residentie Bantam, ter beschikking van den resident aldaar, de adsistent der 2de klasse J. Horwath;

uit de residentie Bantam naar de residentie Kediri, ter beschikking van den resident aldaar, de adsistent der 3de klasse H. E. van Kraaijenoord;

bij het militair departement:

gesteld op non-activiteit, de 1ste luitenant F. G. M. Engel en de 2de luitenants P. J. Heck en J. J. Boucher, allen van het wapen der infanterie;

(*Javasche Courant van den 28sten December.*)

bij het civiel departement:

verleend: een verlof naar Nederland voor den tijd een jaar, buiten bezwaar van 's lands kas, aan den controleur der 3de klasse bij de landelijke inkomsten der cultures mr. H. A. Blume;

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de 1ste commies bij de weeskamer te Batavia G. B. H. L. Rudolph;

op zijn verzoek, eervol, als translateur voor de Engelsche taal te Soerabaija, Th. C. Bogaardt;

ingetrokken: de benoeming van F. H. A. E. S. Holzschuher von Harrlach, gewezen eersten klerk, tevens griffier bij den landraad te Toeban (residentie Rembang), tot commies op het residentie-kantoor te Rembang;

benoemd: tot resident van Batavia D. F. Schaap, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd, laatst gouverneur van Celebes en onderhoorigheden;

secretaris der residentie Soerabaija, de 1ste commies op het van den adsistent-resident voor de politie der stad en voorsteden Batavia E. J. H. Jeekel;

algemeene secretarie: tot hoofdcommies, de 1ste commies mr. P. thes;

tten commies, de 2de commies bij de algemeene rekenkamer J. H ;

den commies, de 3de commies J. Th. Latuperisa, met bepaling als zoodanig wordt toegevoegd aan den secretaris van den Raad ederlandsch Indie;

2de commiesen, de klerken G. A. S. de Scheemaker en L. E. met bepaling dat laatstgenoemde als zoodanig wordt toegevoegd den secretaris van den Raad van Nederlandsch Indie;

notaris te Soerabaija, de notaris te Macassar, J. H. Fuchter;

commies op het residentie-kantoor te Rembang, de posthouder te el (adsistent-residentie Patjitan), F. G. Koentz;

commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens meester te Muntok (residentie Banka), de onder-commies der 1ste bij de recherche te Batavia H. F. Hillebrandt;

2den commies bij den ontvanger der inkomende en uitgaande regten tavia, de klerk bij gemelden ontvanger P. M. Leidelmeijer;

theven, op zijn verzoek, eervol, van de verdere vervulling der van vendumeester in de onder-afdeeling Singkawang (adsistent-entie Montrado), de commies op het adsistent-residentie-kantoor te trado W. Plassaer;

benoemd, tot vendumeester te Singkawang (Wester-afdeeling van eo) A. van der Wijk, haven- en pakhuismeester aldaar;

translateur voor de Engelsche, Fransche, Hoogduitsche en Neder-sche talen te Batavia L. J. J. Snellebrand, partieulier onderwijzer aldaar;

bij het militair departement:

erleend, een tweejarig verlof naar Nederland wegens ziekte, aan den erenden officier van gezondheid der 2de klasse L. Lindman;

en tweejarig verlof naar Nederland, aan den magazijnmeester van het meen, tevens afdeelings-militair-kleedingmagazijn te Batavia (militair btenaar der 1ste klasse) J. Mager;

ergeplaatst, bij de militaire geneeskundige dienst, bij het groot itair hospitaal te Willem I, de officier van gezondheid der 2de klasse G. Wildeman, van de civile en militaire geneeskundige dienst te koelen, thans te Batavia;

noemd, tot magazijnmeester bij het algemeen tevens afdeelings-itair-kleedingmagazijn te Batavia (militair ambtenaar der 1ste klasse), militaire ambtenaar der 1ste klasse E. Geluk, benoemd directeur het groot militair hospitaal te Samarang;

tot directeur van het groot militair hospitaal te Samarang (militair btenaar der 1ste klasse), de onlangs van verlof uit Nederland terugge-rde militaire ambtenaar der 2de klasse J. P. J. Cabri, thans op wachtgeld;

bij het marine-departement:

enoemd: tot onderbaas-smid, tevens ketelmaker bij het marine-eta-sement te Onrust, A. Hamwijk, thans werkzaam bij de fabriek voor marine en het stoomwezen te Soerabaija;

(*Javasche Courant van den 1sten Januarij.*)

bij het civiel departement:

erleend een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan predikant bij de Protestantsche gemeente te Soerabaija, J. W. C. Steeden;

bij de afdeeling begrooting der directie van finantien, benoemd tot de hoofdcommies J. L. A. Winter;

tot hoofdcommies de 2de commies J. B. Scharff;

1ste commiesen, W. van der Ven, laatst 1ste commies op het entie-kantoor te Muntok, en de 2de commies bij de algemeene boek-ding F. H. Droop;

tot 2de commiesen, de 3de commies bij de directie der producten en magazijnen E. J. C. Buyn en de klerk bij de directie van finan- J. F. Willems;

3de commiesen, de klerken bij de directie van finantien R. J. io en C. L. Huffenreuter, en de klerk bij de directie der burgerlijke bare werken H. A. van Berkel;

bij het militair departement:

leend: een tweejarig verlof naar Nederland, aan den majoor der nterie B. H. J. Rijks en aan de kapiteins van dat wapen A. D. Gillavry en J. D. Landzedel.

der behelzen die couranten de onderstaande berigten:

BATAVIA, 18 *December*.

telegraaph via Soerabaija zijn de volgende tijdingen ontvangen ndjermasin, loopende tot 11 December.

stand van zaken is nagenoeg onveranderd gebleven.

het Martapoersche en in de Tanah-Laut werd de rust niet gestoord.

in het Alaische hebben bewegingen van geestdrijverij plaats ge-. doch de kapitein van der Heyden heeft de dweepers tot de genoodzaakt.

de overige afdeelingen valt niets bijzonders te vermelden.

BATAVIA, 21 *December*.

(November.) — De staat der gezondheid onder de inlandsche ng was naar wensch. Eenige onder haar genomen proeven tot g der vaccine zijn weder mislukt.

districten Lingang en Boedin zal de aanplant van het Ameri- katoenzaad vermoedelijk goed uitvallen; dit zal echter niet l zijn met het in de districten Sidjoek en Blantoe geplante, de grond dier streken minder vruchtbaar is.

en Oosterafdeeling van Borneo. — Berigten, loopende tot den 11den r, behelzen het volgende:

afdeeling Martapoera en Tanah-Laut werd de rust niet gestoord. Amonthaijsche kwam in den toestand van zaken weinig verandering. andelijke bende te Benoea-Lawas bleef in hare positie en be- n en dan kleine strooptogten in de naburige kampongs, welke gden en soms door onze troepen of hulptroepen belet werden. gen om den vijand daar aan te vallen mislukten, doordien men den hoogen waterstand 's vijands positie niet kon bereiken; reeds uur afstands gingen onze soldaten tot aan de borst door het water. berigten, zou de vijand aldaar 1000 man sterk zijn en zou het voornemen hebben om Amonthaij aan te vallen.

Volgens dezelfde tijdingen zou de vijand drie, volgens anderen zeven versterkingen om en bij Benoea-Lawas opgeworpen en in zijne gelederen een 200tal Dajaks Oet-Danom opgenomen hebben.

Op den 1sten December verscheen plotseling in het Allaische eene bende van ruim 200 fanatieken (beratip beämaal), die de bewoners van de steeds goedgezinde kampong Djatoh wilden overhalen om ook in verzet te komen.

De kampongbewoners weigerden echter mede te doen en namen in de wildernis de vlugt.

Op het vernemen dezer tijding rukte de militaire kommandant, tevens waarnemend controleur, kapitein K. van der Heyden, met 50 man en een houwitser van 12 duim hun te gemoet.

Bij nadering onzer troepen werden zij in de flanken met geweervuur geharceleerd en daarna door een 200 man sterken drom in het front met de lans aangevallen.

Niettegenstaande kartets- en geweervuur, drong de vijand langs den houwitser tot in ons quarré, verwondde de bediening van dat stuk, stak den kapitein K. van der Heyden op de borst door zijne jas, welke steek nog bij tijds werd gepareerd door den adjudant-onderofficier dd. officier Koch, die zich voor den kapitein wierp en dezen het leven redde, doch ten koste van het zijne.

De vijand stak daarop nog een paar man in de gelederen dood.

Het quarré hield evenwel moedig en bedaard stand en joeg eindelijk den vijand op de vlugt, nadat het hoofd der aanvallers met nog 4 anderen in het quarré was neërgeveld.

Behalve deze vijf lijken, droeg de vijand bij zijne vlugt nog eene menigte andere weg, terwijl in den omtrek vele bloedsporen gevonden werden.

De kampong Djatoh werd dien dag en den daaropvolgenden bezet gehouden, waarna de bevolking al spoedig terugkwam en de orde in die streken, althans schijnbaar, terugkeerde.

Karta Negara (voormalige verdediger van de benting te Peniti Biroe) heeft zich weder versterkt boven op de hoogte Kria Wadja Bepinto, alwaar volgens de spionnen drie versterkingen zouden gemaakt zijn.

In het Amanditsche bleef de toestand even rustig als vroeger, alleen werd nog steeds nu en dan op den post tusschen Negara en Kendangan geschoten.

Van de Doesoh is sedert de inname van Tongka niets vernomen; een vroeger gevangen Sionger, die in zijne negorij is teruggekeerd, bevestigt het berigt, dat tijdens den aanval Antasari, Soerapatti en andere hoofden in de benting waren, doch des avonds, door de vrees overmand, gevlugt zijn.

Van Karrau, Siong, Pattai en Koetei zijn geene belangrijke berigten ontvangen. In het Kapoeasche en de afdeeling Sampit bleef alles rustig.

De meeste goesti's in de Kahajan, die vroeger den opstand aldaar aanwakkerden en levendig hielden, waren voornemens om zich aan het bestuur te Bandjermasin te onderwerpen.

Op den 11den December is Zr. Ms. stoomschip de *Vecht* voor eene maand naar de Theweh en Laheij-monding vertrokken, om aldaar te trachten met de kolonne de Bode en den Sultan van Koetei in communicatie te komen.

Westerafdeeling van Borneo. (November.) — De gezondheidstoestand in deze residentie was gedurende de maand November zeer voldoende. Nergens werd de rust gestoord.

De vrees voor gebrek aan levensmiddelen in de afdeeling Landak is door doeltreffende aanmoediging van den aanvoer van Pontianak derwaarts veel verminderd, zoodat het vooruitzigt bestaat, dat voldoende in de behoefte zal kunnen worden voorzien, tot dat de thans te veld staande padie zal kunnen geoogst worden. Inmiddels zijn belangrijke hoeveelheden aardvruchten aangeplant.

Te Sintang kwam den 19den November uit de Kaijan aan Adeh Oenoet, met eenige anderen. In eene op den 26sten daaraanvolgende plaats gehad hebbende conferentie zijn de zaken met hem zoo goed als geregeld.

Oeti Anam en Oeti Njob, zoon van den pangeran Moeda en woonachtig in de Katoengouw, hebben hunne eerste opwachting na de onlusten bij den adsistent-resident gemaakt.

Van koppensnellen is niets vernomen. Eenige vreemde Batang Loepars, die langs eenen zijtak der Ambalau in de Kapoeas wilden komen, zijn door de aldaar gestationeerde kruisboot verdreven.

BATAVIA, 24 December.

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo (3 December.) — Ter hoofdplaats Bandjermasin bleef eene goede orde van zaken heerschen, terwijl handel en scheepvaart in belangrijkheid toenamen. Ook in de afdeelingen Martapoera en Tanah-Laut werd de rust niet gestoord; nu en dan kwamen zich enkele personen onderwerpen, waaronder de opstandelingen Machmoedin en Pembakal Tenang, die den 18den November jl. den eed van trouw aan het Gouvernement in handen van den civilen gezaghebber der Tanah-Laut hebben afgelegd. In het Amoenthaische hebben de zaken een meer gunstigen keer genomen. De geestdrijvers aldaar zijn herhaaldelijk door onze troepen geslagen, terwijl ook de zending van den Mufti van Martapoera en van een drietal der invloedrijkste panghoeloe's uit de residentie, om de misleide bevolking door vermaningen weder op den goeden weg te brengen, reeds eene goede uitwerking heeft gehad. Niettegenstaande de pogingen des vijands om de ons getrouwe kampongs op zijne hand te krijgen, vond hij weinig bijval; ook de hoofdplaats Amoenthai, zoomede Soengei Benar en Alabio, hielden zich vrij goed.

De houding der bevolking van Kloewa was dubbelzinniger.

Den 24sten November jl. vernam men, dat eenige vijandelijke stroopers in de kampong waren gedrongen om leeftogt te zoeken.

De wd. regent van Amoenthai ging met Sharif Hasim, hoofd van Mendaweh, en de Linganezen derwaarts en verjoeg de roovers, waarvan er twee in handen der Linganezen vielen, die hun het hoofd afsloegen.

De laatste berigten van Amoenthai behelzen weinig nieuws; de vijand bleef steeds in zijne positie te Benoea-Lawas en ondernam niets; de waterstand bleef rijzende en het opereren der troepen daardoor onmogelijk.

Na den 10den November de sterkte Goenong-Tongka verbrand te hebben, keerde onze kolonne naar de Barito terug. Eene daarna ondernomen verkenning langs de communicatie, die de Barito met de Kapoeas moet hebben, kon door den hoogen waterstand niet ver doorgezet worden.

Te Mengkatib werd de kolonne ontbonden; een gedeelte vertrok met Zr. Ms. stoomer *Celebes* naar Bandjermasin en kwam den 10den November aldaar aan.

Den volgenden dag kwamen ook de Pegattanners met het stoomschip *Boni* ten hoofdplaats terug.

Van deze hulptroepen waren ongeveer 25 man gestorven en verscheiden ziek, waarom de resident aan het verzoek van den radja, om die hulptroepen naar hunne woonplaats terug te zenden, heeft gehoor gegeven.

Aan de Kapoeas bleef alles rustig. Eenige hoofden der Boven-Kapoeas zijn te Bandjermasin gekomen om den eed van trouw aan het Gouvernement af te leggen.

Ook in de Kahaijan kon men den stand van zaken gunstig noemen.

BATAVIA, 28 *December.*

Palembang. Door den resident is ter hoofdplaats op den 4den November jl. in het belang der rijstcultuur eene bijeenkomst met de kampong-hoofden gehouden. Te Tjindeh-Bolang zijn reeds 46 petaks en te Goeroeng Meroeh 89 petaks in sawahs herschapen.

Celebes. Den 7den November arriveerde te Macassar de leenvorst van Boni met groot gevolg en daaronder zijne dochter Aroe Timoeroeng, al zijne overige kinderen, vele leden zijner familie en eenige rijksgrooten. Den 14den daaraanvolgende legde Z. H. een officieel bezoek bij den gouverneur af, vergezeld van zeer aanzienlijk gevolg.

Het doel van het bezoek was het bewijzen van de jaarlijksche hulde aan het Gouvernement en het complimenteren van den nieuw benoemden gouverneur met de aanvaarding van het bestuur.

Den 19den November jl. bragt Z. H. een partikulier bezoek aan den gouverneur en diens echtgenoot, en stelde bij die gelegenheid zijne dochter Aroe Timoeroeng voor.

Na den 21sten November den gouverneur nogmaals bezocht te hebben, vertrok Z. H. den volgenden dag met al zijne kinderen naar Goa, ten einde aldaar een bezoek te brengen aan den vorst en aan zijne zuster Aroe Barroe, en keerde van deze reis den 26sten te Macassar terug.

In de eerste dagen van November kwam de Koning van Goa van Maros in zijne staten terug, waarop den 15den November de gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, vergezeld van eenige ambtenaren, officieren der land- en zeemagt en partikulieren zich naar Goa begaf, ten einde aldaar dien vorst te bezoeken. Twee dagen later vergezelde Z. H. den gouverneur op eene tournée naar de suiker-fabriek te Batoe Batoe in het regentschap Glissong, en den 25sten November legde Z. H. met zijne vrouw, al zijne kinderen op één na, en vele bloedverwanten een partikulier bezoek bij den gouverneur en diens echtgenoot af.

Den 18sten November bragt de hadat van Barroe een officieel bezoek aan den gouverneur om deze met zijne behouden aankomst te Macassar en met de aanvaarding van het bestuur geluk te wenschen.

Ook de vorstin en hadat van Sanraboni bezochten den gouverneur met hetzelfde doel.

Den 2den November legde een gezantschap van Boeton het gewone jaarlijksche officieele bezoek bij den gouverneur af.

Kort verslag der verrigtingen van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie, van Maart tot en met 7 December 1861.

De voornaamste verrigtingen van Zr. Ms. zeemagt in deze gewesten hebben zich sedert het laatste verslag bepaald tot het volgende:

In het station ter Westkust van Sumatra kwam Zr. Ms. korvet met stoomvermogen *Prinses Amelia* den 5den Maart van den voorgenomen togt naar Atjeh ter reede van Padang terug.

Hevig doorstaande N. O. winden, vergezeld van deining en hooge zee, beletten eerst het passeren der Suratte- en daarna der Bengal-passage, waarop bij het toenemend slechte weder, waarin volgens de verklaring der loodsen in dit jaargetijde geene verandering te verwachten was, en met het oog op den zwakken toestand der werktuigen en ketels, die voorziening vorderden, naar Tapanoli werd afgehouden en van daar via Sibogha de terugreis aanvaard.

Op deze reis werden in den avond van den 16den Februarij in volle zee verschijnselen waargenomen van de aard- en zeebevingen, die Sumatra hebben geteisterd, en wel door herhaalde schokken en trillende bewegingen, alsof het schip den grond raakte.

Eenmaal werd op 12 vadem diepte grond gelood op een punt, waar geen grond op de kaart staat aangeteekend, waarschijnlijk veroorzaakt door de opheffing van reven uit de diepte, als zijnde de *Amelia* toenmaals in de nabijheid der Banjak-eilanden.

Den 12den Maart verliet genoemde stoomkorvet andermaal de reede van Padang met den gouverneur van Sumatra's Westkust, en bezocht de door de aardbevingen geteisterde strandplaatsen Sibogha, Singkel en Goenoeng Sitoli.

Gedurende de afwezigheid van de *Amelia* was Zr. Ms. korvet *Pallas* ter reede van Padang aanwezig gebleven, doch volgde die bodem een paar dagen later de *Amelia* naar genoemde plaatsen, om zoo noodig hulp aan de inwoners te geven; blijvende alsnu de schoonerbrik *Macassar* op de hoofdplaats van het station ter reede liggen.

Van laatstbedoelde reis teruggekeerd, verliet de *Princes Amelia* den 28sten Maart dit station, om voor de terugreis naar Nederland op Java gereed gemaakt te worden.

Na aankomst van Zr. Ms. schroefstoomschip *Groningen* in het station ter westkust van Sumatra, vertrok Zr. Ms. schoenerbrik den 13den Mei almede van de reede van Padang, en keerde na eene afwezigheid van bijna 2 jaren naar Batavia terug.

De *Groningen* stevende eenige dagen later naar Atjeh, kwam den 31sten Mei ter reede aldaar aan, bezocht achtereenvolgens Kloewang, Tello-Kroeët, Analaboe en Tampat-Toean, en keerde den 17den Junij, zonder bijzondere ontmoetingen, ter reede van Padang terug, alwaar Zr. Ms. korvet *Pallas*, intusschen van den hierboven genoemden togt teruggekomen, was gebleven.

Den 15den Augustus verliet de *Groningen* op zijne beurt dit station, om almede voor de terugreis naar Nederland op Java gereed gemaakt te worden.

Zr. Ms. korvet *Pallas* was inmiddels den 18den Julij wederom om de Noord gestevend, ten einde op de verschillende strandplaatsen de vlag te vertoonen en hydrographische gegevens te verzamelen, ter constatering van de veranderingen, welke de aard- en zeebevingen in de verschillende vaarwaters zouden hebben te weeg gebragt.

Den 10den Augustus van dezen togt teruggekeerd, verliet de *Pallas* eene maand later nogmaals de reede van Padang en deed eene zending naar Poelo Nias.

Door de harde N. en N. W. winden werd eerst den 24sten Augustus Goenoeng Sitoli bereikt en was het ondoenlijk Lagoendi te halen. Naar Telok-Dalem afhoudende, werd aldaar den 1sten October geankerd en de zending naar Lagoendi volbragt. De *Pallas* keerde daarop naar Padang terug, waar die korvet evenwel eerst den 15den October het anker liet vallen.

In het station der wateren van Riouw en Lingga bekruisten Zr. Ms. schroefstoomschepen *Samarang* en *Haarlemmermeer* de Natuna's, Tambilan, Anambas en verdere in dien archipel aanwezige eilandjes, ter opsporing van zeeroovers.

Na eerst van den 7den April tot den 19den Mei een naauwkeurig onderzoek op de drie eerstgenoemde groepen te hebben ingesteld, bragt de *Samarang*, ter reede van Riouw teruggekeerd, den adsistent-resident van Siak naar Bangkalis over, en zette vervolgens van den 28sten Junij tot den 3den Augustus den zoo even genoemden kruistogt naar de bedoelde eilanden weder voort.

De *Haarlemmermeer*, inmiddels van Batavia ter aflossing van de *Samarang* ter reede van Riouw aangekomen, deed met hetzelfde doel als laatstgenoemde stoomer, van den 19den Julij tot den 13den Augustus een kruistogt naar Tjerimpa, Straat la Place, de westkust van Borneo nabij Tandjong Api, de Boerong-eilanden en de Karimata-groep.

Op al deze togten werden verscheidene inhammen en schuilhoeken van eene menigte eilanden door gewapende sloepen van beide oorlogsbodems onderzocht en tevens de meeste omzigtigheid gebruikt, om zooveel mogelijk plotseling en ongemerkt daarin door te dringen.

Daartoe werd alleen 's nachts gestoomd en bij dag getracht de schepen zooveel mogelijk onder den wal aan het oog te verbergen. Beide stoomers vulden den steenkolenvoorraad te Pontianak aan.

De kommanderende officieren erlangden de overtuiging, dat de zeeroovers, vermoedelijk uit vrees voor eene ontmoeting met stoomschepen, ditmaal, tegen hunne gewoonte, de bewesten Borneo gelegen eilanden niet durfden verontrusten, daar men, niettegenstaande de ijverigste onderzoekingen, geen spoor van hun aanwezen aldaar kon ontdekken.

De *Samarang* vertrok vervolgens naar het station ter Ooskust van Sumatra; terwijl de *Haarlemmermeer* van den 23sten September tot den 10den October wederom eenen togt deed naar de Noordkust van de Lingga en de Oostkust van Sumatra, bij welke gelegenheid Singkep en Indragiri werden aangedaan.

In het station ter Oostkust van Sumatra vertrok Zr. Ms. stoomschip *Madura*, in overeenstemming met den hierboven genoemden togt van de *Samarang*, den 5den April van Muntok naar Straat Banka, en maakte een togt rondom het eiland van dien naam en de Oostkust van Sumatra.

Na alle eilanden, kreeken en rivier-mondingen langs den Sumatra-wal en alle vaartuigen, die ontmoet werden, onderzocht te hebben, keerde de *Madura* den 25sten April, zonder spoor van roovers te kunnen ontdekken, naar Muntok terug.

Eenige dagen later stevende de *Madura* naar Palembang en bekruiste van den 16den tot den 28sten Junij van daar uit de Oostkust van Sumatra, de rivier van Djambi, de Kwala-Nior, zoomede de Toengkal-rivier, doch zonder meldenswaardige ontmoetingen. Daarna werd benoorden Banka om en door Straat Gaspar naar Tjeroetjoep gestevend, alwaar vernomen werd, dat zich kort te voren op den N. W. hoek van Billiton rooverspraauwen hadden vertoond, doch welke door genoemde Straat weder om de noord waren geloopen.

Eene nadere bekruising der wateren van Billiton daardoor onnoodig wordende, keerde de *Madura* naar Muntok terug.

In het begin van Augustus stevende die stoomer weder naar Djambi, ter afhaling van een inlandsch gezantschap, waarmede eerst Palembang werd aangedaan. Vervolgens bezocht de *Madura* nogmaals de Toengkal-rivier, en verliet, na op de reede van Muntok Zr. Ms. stoomschip *Samarang* aangetroffen te hebben, met het in de Straat Banka aanwezige opnemingsvaartuig *Pylades* op sleep, dit station, en kwam den 27sten Augustus ter reede van Batavia.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Samarang* vertrok den 7den October naar Pangkal-Pinang, deed Tjeroetjoep aan, waar alles rustig werd bevonden, en vervolgde van daar de reis naar Straat Nado.

Den 13den aldaar aankomende, werd onmiddellijk met de hydrographische opname van dat vaarwater aangevangen.

In het station der wateren van Celebes werden door de aldaar aanwezige oorlogsbodems verscheidene kruistogten op zeeroovers en zendingen van politieken en gewonen aard gedaan, die tot een gemakkelijk overzigt bodemsgewijze worden medegedeeld.

Op het berigt, dat zich twee Solöksche rooverspraauwen op Poeloe Soeranti en Parnendangang ophielden, vertrok Zr. Ms. stoomschip *Gedéh* onmiddellijk den 27sten Februarij van Macassar derwaarts, debarqueerde op laatstgemeld eiland de landingsdivisie, en had het geluk na een kort maar hevig gevecht, waarbij zes roovers sneuvelden, drie hunner, waaronder een zeer berucht roovershoofd, levend in handen te krijgen, terwijl de praauw met ammunitie en wapens werd prijs gemaakt en voorts nog twee slaven konden worden in vrijheid gesteld. Naar Kapoposang stevenende, werden nog twee roovers gevangen genomen, die naderhand bleken van de andere rooverspraauw te zijn, welke zich echter in tijds uit de voeten had weten te maken.

De *Gedéh* keerde daarop naar Macassar terug, en vertrok den 2den Maart naar Taka Bakong, ten einde zoo mogelijk hulp te verleenen aan de aldaar gestrande Nederlandsche schoener *Benin.*

Het schip reddeloos zijnde, werden de kapitein en bemanning, die hetzelve bereids met eene sloep hadden verlaten, met de *Gedeh* naar Macassar overgebragt. Van 20 Maart tot 8 April volbragt die stoomer eene zending naar Sindjaij en stoomde den 21sten daaraanvolgende naar de Pangalasiangroep, om zoo mogelijk eenige op den kruistogt van Zr. Ms. schroefstoomschip *Reinier Claeszen* in die wateren ontsnapte rooverspraauwen te bemagtigen. Hoewel men te Tobenta vernam, dat kort te voren zes praauwen, koersende om de Noord, Pasang kajo waren gepasseerd, werd evenwel geen spoor van zeeroovers ontdekt. Den 30sten ontmoette de *Gedeh* Zr. Ms. stoomschip *Reinier Claeszen* aan de Tiporbaai, waarop beide oorlogsbodems naar Macassar terugkeerden. Na in het laatst der maand Junij met den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden Tanette, Baroe en Segiri bezocht en van den 12den tot den 15den Augustus eenen togt naar Waroe gedaan te hebben, werd de *Gedeh* bij de vlag teruggeroepen, en verliet tot dat einde den 16den Augustus de reede van Macassar. Zr. Ms. stoomschip *Reinier Claeszen* deed van den 13den tot den 16den Februarij eenen togt naar Sindjaij, om de vlag te vertoonen en eenige militairen en goederen over te brengen.

Den 20sten vertrok die bodem naar het Noord-eiland in Straat Saleijer, om te trachten hulp te verleenen aan de op den zuid-oosthoek van dat eiland gestrande Hamburger bark *Dido*. Hoewel het schip niet meer was

brengen en zelfs spoedig totaal zoude verongelukken, werden de gezaghebber en de bemanning aan boord van de *Reinier Claeszen* ingenomen en wat er nog van lading en inventaris te redden viel in twee prauwen op sleep naar Macassar medegenomen.

Den 12den Maart stevende de *Reinier Claeszen* naar het noordelijk gedeelte van Straat Macassar en langs de oostkust van Borneo, om te trachten de zeeroovers, die in dit jaargetijde van de Solok-eilanden den archipel binnen dringen, op te vangen, en voorts eenige zendingen van politieken aard op verschillende plaatsen te bewerkstelligen.

Achtereenvolgens werden Parinkoang, Paré Paré, Poelo Langa, Kaillig, Pampoeang, Balinipa, Madsina en Mamoodja bezocht, en vernam men de aanwezigheid van zeeroovers in de nabijheid der baai van Tipor. Onmiddellijk derwaarts stevenende, werd dit gerucht echter niet bevestigd. Alsnu werden Kapang Kaijoe, Dongala (baai van Patos) en Sampelos bezocht en op laatstgenoemde plaats het berigt ingewonnen, dat aldaar kort te voren twee rooversprauwen had afgeloopen, waarvan twee opvarenden door de bevolking werden overgeleverd. De *Reinier Claeszen* wendde daarop den steven naar de Pangalasian-groep, die eenigen tijd werd gekruist, hetgeen, na den steenkolenvoorraad te Dongala aangevuld te hebben, met ijver werd herhaald, ten gevolge waarvan eene rooversprauw van 16 à 20 riemen werd ontdekt, die echter door de menigvuldige, in het vaarwater liggende reven en klippen wel door het stoomschip achtervolgd en evenmin door de ijlings van boord gezonden gewapende sloepen kon worden ingehaald.

Den kruistogt naar Tontolie vervolgende, werd Dongala nogmaals aangedaan en ten tweeden male naar de Tipor-baai gestevend. Daar zijnde werden twee groote en eene menigte kleinere rooversprauwen bespeurd, die ijlings de vlugt namen, zonder dat men in staat was hen in de menigvuldige reven en ondiepten te bereiken. Den 19den April te Macassar teruggekeerd, herhaalde de *Reinier Claeszen* den 26sten daaraanvolgende dezen kruistogt met Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, zoo als hierboven is vermeld.

Den 4den Mei weder te Macassar teruggekeerd, stevende de *Reinier Claeszen* naar Larentoeka en van daar naar de baai van Rioem. Den 1sten Julij werd Zr. Ms. schroefstoomschip *Soembing* aldaar vervangen en zette de *Reinier Claeszen* de verrigtingen van dien stoomer voort. Barimi, Reo, Patta en bovengenoemde baai werden verscheidene malen bezocht en voorts den 24sten Augustus, na weder op zijne beurt door de *Soembing* afgelost te zijn, de terugreis naar Macassar aanvaard, alwaar die stoomer, na eene afwezigheid van 69 dagen, het anker liet vallen. Eenige dagen later verliet de *Reinier Claeszen* dit station met bestemming naar Java, om voor andere diensten gebezigd te worden.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Soembing* kwam den 1sten Mei van Batavia in het station der wateren van Celebes aan en wendde den 19den daaraanvolgende den steven naar Flores en Bima ter bekruising dier kusten, en keerde, na in die dienst, zoo als hierboven is vermeld, door de *Reinier Claeszen* vervangen te zijn, den 10den Julij weder ter reede van Macassar terug. Op deze reis zijn belangrijke hydographische opnamen bewerkstelligd, en waren ook de uitkomsten van het politieke gedeelte der zending in alle opzigten zeer bevredigend.

De *Soembing* bragt vervolgens het berigt naar Java over van het overlijden van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden Jansen, en keerde daarop naar Macassar terug, van waar uit wederom naar Flores werd gestevend, tot aflossing van Zr. Ms. stoomschip *Reinier Claeszen*, zoo als hierboven is opgeheven. Sedert bleef de *Soembing* in die wateren kruisen, ging voort met de verschillende plaatsen van tijd tot tijd aan te doen, de hydographische opname te vervolgen en vischte ter reede van Sumbawa het verloren gegane anker en den ketting van de *Phoenix*. Van zee- of strandroof werd niets vernomen.

Den 15den October kwam die stoomer weder ter reede van Macassar.

Zr. Ms. stoomschip *Phoenix* ving den 2den Maart van uit Macassar een togt aan naar Rima, Bonerate en Rioeng. Na eerstgenoemde plaats zonder bijzondere ontmoetingen bereikt te hebben, werd het door de *Reinier Claeszen* en de *Gedeh* uitgeroeide rooversnest Sailloos nog eens onderzocht, zonder evenwel een zweem van zeeroovers te ontdekken. Vervolgens werd Tampa aangedaan en van daar naar Sumbawa gestevend. Voor de kampong van dien naam ten anker liggende, had de *Phoenix* het ongeluk, dat door eene plotseling uitschietende windvlaag en de hevige branding het anker doorging en die stoomer dwars op de bank werd geworpen.

Met veel inspanning en zorg mogt het gelukken de *Phoenix* weder vlot te krijgen, en de reis naar Rioeng te vervolgen.

Van daar werd Bonerate bezocht, naar Saleijer gestevend, op weg derwaarts de noordkust van Koloa aangedaan, doch hier evenmin als op bovengenoemde plaatsen eenig spoor van zeeroovers gevonden. Te Saleijer werden eenige militairen en goederen voor Macassar ingescheept, waar de *Phoenix* den 6den April het anker liet vallen.

Zr. Ms. stoomschip *Etna*, den 24sten Mei van Soerabaija in dit station aangekomen zijnde, om Zr. Ms. stoomschip *Phoenix* af te lossen, vertrok laatstgenoemde stoomer naar Java tot het ondergaan van de noodige herstellingen.

De *Etna* vertrok kort daarna, en wel den 29sten Mei, naar Boeton en omliggende vaarwaters, van waar die stoomer zonder bijzondere ontmoetingen den 2den Julij ter reede van Macassar terugkeerde. Van den 9den Julij tot den 15den Augustus deed die bodem eenen togt naar Boni en kruisende vervolgens, na op Macassar teruggekeerd te zijn, om de noord van Straat Macassar, tot beveiliging van dat vaarwater tegen roovers. Achtereenvolgens werden Mamoedjoe, Dongala, de Pangelasian-groep en Tontoli aangedaan, doch overal alles rustig bevonden, terwijl men te Negeri Baroe een aan zeeroovers ontvlugten inlander van Timor aan boord nam en derwaarts terugbragt.

Den 19den October vertrok de *Etna* via Timor naar Rioeng (Flores) om de *Soembing* in de dienst van dat station af te lossen; deed met den togt van Timor Rotti aan en zette de bekruising der Noordkust van Flores voort, om vervolgens den 10den November weder ter reede van Macassar terug te komen.

Zr. Ms. stoomschip *het Loo* vertrok, na eenige herstellingen aan het etablissement te Soerabaija ondergaan te hebben, den 18den Januarij 1861 naar Macassar om Zr. Ms. stoomschip *Gedeh* in de dienst van het station in de wateren van Celebes te vervangen.

Den 26sten October heeft die stoomer een togt naar Sindjai, Saleijer en Bonthain gedaan, van welke geene bijzonderheden zijn te vermelden.

Behalve Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kingsbergen*, Zr. Ms. schoenerbrik *Rembang* en het residentie-vaartuig de *Bennett*, welke achtereenvolgens tot het ondergaan van de noodige herstellingen naar Java zijn teruggekeerd, bestond de zeemagt bij de expeditie in de Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo gedurende den tijd, waarover dit verslag loopt, uit Zr. Ms. stoomschip *Bali*, Zr. Ms. raderstoomschepen *Suriname* en *Celebes* en Zr. Ms. schoenerbrik *Macassar*.

Buitendien waren meer bijzonder voor de transportdiensten op rivieren daarbij nog aanwezig de gouvernements-stoomsleper *Kapitein van Os* en het gouvernements-stoomvaartuig *Boni*, terwijl drie kruisbooten beurtelings de meest belangrijke punten van de verschillende riviermondingen bezetten.

De gemeenschap der expeditie met Java werd, behalve door eenige expresselijk van de vlag derwaarts gezonden oorlogstoomers, onderhouden door het gouvernements-vaartuig *Java*.

De diensten van bovengenoemde bodems hebben zich voornamelijk bepaald tot het volbrengen van commissien van verschillenden aard, meestal in verband staande met deze of gene expeditie, welke door de landmagt werd bewerkstelligd, zoo als het aanhoudend overvoeren van troepen, munitien, vivres, het dekken met gewapende sloepen van de verschillende debarquementen en het bekruisen van de verschillende rivieren, waartoe zij elkander beurtelings aflosten en voorts zoodanige diensten bewezen, als hierna kortelijk worden aangestipt.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Bali* vertrok den 3den Maart van Bandjermasin, vergezeld van den stoomsleper *van Os* met een transportschip en een detachement troepen, ten einde in de boven-Doeson den inval van de Koetinezen te ondersteunen, gezamenlijk met Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kingsbergen*, welke bodem reeds vroeger derwaarts was vertrokken om de inlandsche versterking te Babaai te beschermen. Op laatstgenoemde plaats alles rustig bevonden zijnde, stevende de *Kingsbergen* de Teweh-rivier op, waar eenige door den vijand versterkte punten werden vernield, zonder echter de muitelingen, die eenige schoten op de onzen losten, te kunnen achterhalen; bij die gelegenheid werden twee sloepen van de *Onrust*, die nog in vrij goeden staat waren, bemagtigd. De *Bali*, die wegens zijne meerdere diepteding de *Kingsbergen* niet konde volgen, geraakte bij Soengei Hiang op eene niet op de kaart aangeduide modderbank, zonder dat het met de grootste krachtsinspanning mogt gelukken dien bodem weder in vlot water te brengen. Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kingsbergen* keerde inmiddels naar Bandjermasin terug, van waar Zr. Ms. stoomschip *Suriname* tot adsistentie naar de *Bali* werd gezonden, zonder er echter in te kunnen slagen de *Bali* af te brengen; op den terugtogt van de *Suriname* werden op de hoogte van Goenoeng Rantau uit het bosch eenige schoten op dien bodem gedaan, waardoor de roerganger doodelijk getroffen werd.

Eerst den 13den April gelukte het de *Bali* met behulp van den stoomsleper *van Os*, van genoemde bank af te brengen en keerden beide bodems daarop naar Bandjermasin terug, alwaar de *Suriname* en *Kingsbergen* intusschen waren gebleven.

Den 6den Mei kwam Zr. Ms. stoomschip *Celebes* ter aflossing van de *Kingsbergen* van Batavia te Bandjermasin, waarop laatstgenoemde bodem de inmiddels van Koetei teruggekomen schoenerbrik *Rembang*, zoomede de gouvernements-stoomer *Bennett* en de gewapende barkas, van de diensten bij de expeditie ontslagen en vervolgens door de *Bali* tot onder den Madura-wal werden gebragt, van waar zij de bestemming naar Soerabaija opvolgden, om aldaar in timmering te worden opgenomen, terwijl de *Bali* den steven wendde naar Koetei tot het volbrengen eener zending.

Te Bandjermasin teruggekeerd, herhaalde die bodem van den 6den tot den 30sten Julij genoemden togt, zonder dat daarbij meldenswaardige voorvallen plaats hadden, en vertrok den 6den Augustus, op sleeptouw hebbende een schip met troepen, wederom derwaarts, bereikte den 13den Augustus Samarinda en deed een paar togten naar Moeara-Pahoe.

De *Celebes* was op het gerucht, dat zich zeeroovers te Tandjong Selatan hadden vertoond, onmiddellijk derwaarts gestevend en kwam den 17den Mei van dien togt te Bandjermasin terug, zonder verdachte vaartuigen ontmoet of iets van de aanwezigheid van roovers vernomen te hebben. Na eenigen tijd voor de Kween gestationeerd te zijn, bragt die stoomer vivres naar de Mantallat-expeditie over, en keerde daarvan den 16den Junij op de hoofdplaats terug. Den 13den Julij ging de *Celebes* weder naar de Doeson en behaalde ten koste van twee door den vijand geblesseerden zijner equipage eenige voordeelen op de Soengeij Boentok, zonder het evenwel tot een treffen met de zich immer schuilhoudende muitelingen te kunnen brengen. In het laatst der maand September werden onder bevel van den luitenant ter zee 2de klasse C. P. van der Star, 1sten officier aan boord van dien bodem, gezamenlijk met de landmagt moeitevolle togten in het Karausche gedaan, waarvan de bijzonderheden bereids vermeld zijn in de *Javasche Courant* van den 30sten October jl.

Na met eenige Pegattansche hulpbenden een strooptogt te Soengeij-Boentok gedaan te hebben, was de *Celebes* gelijktijdig met de *Suriname* behulpzaam in het overbrengen van troepen van Mengkatip naar Mantallat en bleef op de laatstgenoemde plaats aanwezig, om die later terug te brengen.

De *Suriname* vertrok den 9den Junij van Bandjermasin met troepen voor Kwala-Pattij en kwam den 6den Junij met de kolonne van den majoor der infanterie Schuak aldaar terug, deed vervolgens een togt naar Koetei en terug, bragt daarna weder troepen naar Mengkatip en de Karau-rivier over, hetgeen, na den 5den Augustus te Bandjermasin teruggekeerd te zijn, van den 26sten September tot den 1sten October met den gouvernements-stoomer *Boni* werd herhaald. De *Suriname* stevende acht dagen later, tot het inwinnen van berigten naar Koetei.

Nogmaals ter reede van Bandjermasin teruggekeerd, werden met dien stoomer wederom troepen voor Mengkatip ingescheept en van daar den 25sten October naar Mantallat overgebragt. Den 31sten October werd Bandjermasin wederom aangedaan tot het herstellen van eenige defecte machine-deelen en ketels, en vertrok de *Suriname* daarop den 10den November weder naar Koetei.

Ten slotte kwam den 7den November van Soerabaija, meer bepaaldelijk tot beveiliging der hoofdplaats Bandjermasin, aldaar aan Zr. Ms. schoenerbrik *Makasser*.

In het station der Molukken werd Zr. Ms. schroefstoomschip *Vice-Admiraal Koopman* vervangen door Zr. Ms. schroefstoomschip *Citadel van*

Na ... keerde eerstgenoemd stoomschip via Timor naar Java terug tot het ondergaan der noodige herstellingen aan het marine-etablissement te Soerabaija.

De *Citadel van Antwerpen* was na eenige herstellingen aan genoemd etablissement ondergaan te hebben, den 19den Maart te Amboina gekomen, en heeft vervolgens gedurende de maand April met den gouverneur der Molukken eenen togt naar Ceram gedaan, bij welke gelegenheid de verschillende strandplaatsen werden bezocht.

Den 17den Junij bragt genoemd stoomschip den genoemden gouverneur naar Banda over en deed vervolgens van daar uit eenen togt naar Timor-Delhi en terug. Den 2den Julij ter reede van Amboina teruggekeerd, heeft die bodem van den 4den tot den 10den Augustus eene zending naar de Dampierstraat en vervolgens van den 15den tot den 28sten dier maand eenen kruistogt naar Saparoea gedaan en eindelijk van den 1sten tot den 28sten eenen togt van Amboina naar Banda, Goram, Oost-Ceram en terug.

Het bezoeken der verschillende plaatsen heeft tot geene meldenswaardige ontmoetingen geleid.

In het station der wateren van Ternate deed Zr. Ms. schroefstoomschip *het Loo* van den 1den tot den 21sten Maart eenen kruistogt tusschen Ternate en Menado ter opsporing van zeeroovers, zonder evenwel verdachte vaartuigen te ontdekken. Den 8sten werd de steven naar Kema gewend, daar niets dan zeeroof vernemende, werd Straat Banka en het eiland van dien naam onderzocht en vervolgens de benoorden Menado en de noordkust van Sido gelegen eilanden bekruist. Overal zag men menigte visschers, die tot ver in zee rustig hun bedrijf uitoefenden.

Den 9den Julij te Kema teruggekeerd, werd van daar uit nogmaals een kruistogt in de omliggende wateren gedaan, doch niets verdachts ontdekkende, de steven weder naar Ternate gewend.

Aldaar was inmiddels den 15den Junij van Batavia via Soerabaija en Makasser aangekomen Zr. Ms. schroefstoomschip *Reteh*, waarop *het Loo*, na overgave van de stationsdienst, den 1sten Julij via Amboen naar Soerabaija vertrok tot het ondergaan van de noodige herstellingen.

De *Reteh* bekruiste van den 13den tot den 27sten Julij de wateren van dit station en deed bij die gelegenheid Batjan aan.

Van den 8sten tot den 29sten Augustus den kruistogt herhalende, werden Kema, Gorontalo en Parigi bezocht.

Met het oog op de berigten, welke meermalen kort na het gebeurde, van op de Oostkust van Celebes gepleegde zeerooverijen te Ternate werden ontvangen, is het station van laatstgenoemde plaats naar Gorontalo verlegd.

De tijdelijk in de wateren van Japan aanwezige brik *Cachelot* heeft verscheidene togten aldaar gedaan. Onder deze is vooral merkwaardig eene reis van Nagasaki naar Kanagawa door straat Firado en de Japansche Binnenzee, die in 24 etmalen werd volbragt.

Van de verschillende vaarwateren en reeden werden steeds belangrijke hydrographische opnamen bewerkstelligd.

Den 1sten October is, na beëindigde reparatien, van Soerabaija ter aflossing van de *Cachelot* gestevend Zr. Ms. schroefstoomschip *Vice-Admiraal Koopman*.

Na den steenkolenvoorraad te Ternate aangevuld te hebben, is die bodem den 14den November ter reede van Nagasaki geankerd; de *Cachelot* heeft daarop de reis naar Batavia aanvaard en is den 4den December aldaar na eene voorspoedige reis van 17 dagen aangekomen.

Den 27sten Augustus kwam Zr. Ms. opnemingsvaartuig *Pylades*, zoo als hierboven is gemeld, gesleept door Zr. Ms. stoomschip *Madura*, ter reede van Batavia, heeft eenige herstellingen aan het marine-etablissement te Onrust ondergaan en daarna de hydrographische opname in Straat Banka vervolgd.

De bewegingen van de ter reede van Batavia, te Onrust en te Soerabaija aanwezige oorlogsbodems hebben zich, voor zoover die niet hierboven zijn opgegeven, voornamelijk bepaald tot het volgende: Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno* sleepte achtereenvolgens twee koopvaardijschepen, beladen met levensmiddelen, bestemd voor Tjilatjap, door en uit Straat Sunda; deed eene zending naar Sambas en bekruiste van daar uit de Anambas, Tambilan- en Natuna-eilanden, zonder dat zulks tot bijzondere ontmoetingen aanleiding gaf.

Bestemd zijnde om tegen medio December met den schout bij nacht G. Vogelpoot naar Nederland terug te keeren, werd de *Ardjoeno* in reparatie opgenomen aan het marine-etablissement te Onrust, en ligt thans beschikbaar ter reede van Batavia.

Zr. Ms. stoomschip *Gedeh* bragt den afgetreden Gouverneur-Generaal Pahud naar Singapore over, haalde vervolgens den benoemden Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, baron Sloet van de Beele, van genoemde plaats af en ging nogmaals derwaarts, om den schout-bij-nacht J. May, adjudant des Konings in buitengewone dienst, benoemd kommandant der zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine, af te halen.

Daar de Engelsche mailstoomer, ten gevolge van avarij aan de schroef, te Poeloe Pinang had moeten binnenloopen, stevende de *Gedeh* van Singapore derwaarts en kwam in den achtermiddag van den 2den December met genoemden vlagofficier ter reede van Batavia.

Zr. Ms. stoomschip *Phoenix* onderging eenige herstellingen aan het marine-etablissement te Soerabaija en bepaalde de reeden van de aan de zuidkust van Java gelegen havens Pangoel, Patjitan en de Wijnkoopersbaai.

Bij de vlag teruggekeerd, stevende die bodem vervolgens naar Soerabaija, met bestemming naar het station in de wateren van Celebes.

Achtereenvolgens kwamen uit Nederland ter versterking van de zeemagt in deze gewesten, ter reede van Batavia, Zr. Ms. schroefstoomschepen *Reteh*, *Haarlemmermeer*, *Berkel* en *Vecht* en Zr. Ms. raderstoomschip *Amsterdam*, en tot aanvulling en verwisseling van personeel Zr. Ms. transportschip *Heldin*.

Beide eerstgenoemde bodems hebben spoedig daarna, zoo als hierboven is opgegeven, eene bestemming erlangd; de *Berkel* en de *Vecht* werden te Soerabaija en de *Amsterdam* te Onrust voor de dienst gereed gemaakt, terwijl de *Heldin*, na eene lading hout te Soerabaija ingenomen te hebben, eerlang weder naar Nederland zal terugkeeren.

Zr. Ms. raderstoomschip *Merapi* en schroefkorvet *Prinses Amelia* zijn sedert naar Nederland teruggekeerd. Als voor verdere dienst en herstelling totaal afgekeurd ontvielen aan de sterkte van het eskader Zr. Ms. brik *de Haai* en schoenerbrik *Rembang*.

Op ultimo November bleef te Onrust in reparatie Zr. Ms. raderstoomschip *Amsterdam*, terwijl te Soerabaija in timmering lagen Zr. Ms. schroefstoomschepen *Groningen*, *Berkel* en *Vecht*, zoomede Zr. Ms. raderstoomschepen *Madura* en *Admiraal Kinsbergen*.

De *Groningen* zal eerlang de terugreis naar Nederland aanvaarden, wanneer ook de overige bodems spoedig voor de dienst beschikbaar zullen zijn.

Ten slotte worde hier nog vermeld, dat het bevel over Zr. Ms. zeemagt en de inspectie der marine in Oost-Indie door den schout bij nacht G. Vogelpoot op den 1sten December jl. aan den schout bij nacht J. May, adjudant des Konings in buitengewone dienst, is overgegeven en door laatstgenoemde overgenomen.

BATAVIA, 1 *Januarij*.

Per telegraaph is het berigt ontvangen, dat Z. H. de Soesoehoenan, den 28sten December na eene kortstondige ziekte is overleden, en dat Zr. Hs. uitvaart op den volgenden dag heeft plaats gehad. De uitroeping en voorstelling van Zr. Hs. opvolger heeft op den 30sten December in de beste orde plaats gehad.

Amboina. Volgens ingekomen berigten is het nagelproduct, zoowel op Amboina als in de afdeeling Saparoea en Haroeko, over dit jaar buitengewoon groot. De cacao-cultuur in deze residentie wordt, zoowel door de ondernemers als door de negerijbevolking, met den meesten klem voortgezet.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Citadel van Antwerpen* heeft op den 3sten November eene reis gedaan naar Banda, met het doel om aldaar en in de Banda-zee de vlag te vertoonen en is op den 15den daaraanvolgende te Ambon teruggekeerd.

Timor. (November.) — In deze maand is in de nabijheid van Koepang, op eene diepte van 2½ vadem, koperorts gevonden, waarvan eenige pikols naar Batavia zullen gezonden worden. Het onderzoek van des, naar het schijnt, aangetroffen ader wordt zooveel mogelijk voortgezet.

WATERHOOGTE IN DE HOOFDRIVIEREN.

Februarij.	Rivieren.	Waarneming-punten.	Rivierhoogte boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren gewassen.	In 24 uren gevallen.
14	BOVEN-RHIJN	*Keulen*,	+ 39.34	+ 3.49	8 ure	„	0.24
13	WAAL	*Nijmegen*,	+ 10.69	+ 4.47	8 „	„	0.51
13	NEDER-RHIJN	*Arnhem*,	+ 10.94	+ 4.03	8 „	„	0.51
13	GELDERSCHE IJSSEL	*Westervoort*,	+ 11.12	+ 3.75	8 „	„	0.60
14	BOVEN-MAAS	*Maastricht* (brug)	+ 43.53	+ 1.33	8 „	„	0.06
14		*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 43.18	„	8 „	„	0.08
13		*Grave*,	+ 8.46	+ 3.61	8 „	„	0.22
12	NIEUWE MAAS	*Brielle* H. W.	+ 0.97	„	2 u. 0 m.	0.01	„
		L. W.	− 0.34	„	10 u. 15 m.	„	„

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

De halfofficiële *Allgemeine Preussische Zeitung* deelt thans den tekst mede van de nota, welke door de Oostenrijksche en eenige andere regeringen dezer dagen te Berlijn is ingediend, en waarvan in ons nº. 36 melding is gemaakt. De inhoud van dit stuk komt hoofdzakelijk op het volgende neder.

De door Saksen gedane voorstellen tot hervorming van den Duitschen Bond hebben aan de Pruissische regering aanleiding gegeven tot verklaringen, welke te gewigtig zijn en met de belangen van al de Duitsche staten in een te naauw verband staan, dan dat zij niet de ernstigste aandacht van de Oostenrijksche regering tot zich zouden hebben getrokken. Pruissen neemt in de quaestie der bondshervorming als grondbeginsel aan, dat in het geheel Duitschland omvattende bondsverdrag het volkenregtelijk karakter van den Bond zuiver moet gehandhaafd worden, terwijl aan de onderscheiden regeringen de bevoegdheid zou worden voorbehouden om door onderlinge overeenkomsten eene naauwere vereeniging van een gedeelte der bondsleden op het gebied van het inwendige staatsregt te vormen; eene vereeniging, waarin een centraal gezag met het militaire opperbevel en met het regt der vertegenwoordiging bij het buitenland zou bekleed worden. Pruissen meent, dat art. XI van de bondsacte alle regt geeft tot het vormen van zulk eenen bond in den Bond, en meent dat uit de verwezenlijking van zijn denkbeeld geen regt voor de niet aan de naauwere vereeniging deelnemende staten zou voortvloeijen om den ruimeren Bond te verlaten, even min als daardoor verandering zou worden gebragt in de waarborgen voor het bestaan van dezen laatste.

De Oostenrijksche regering kan en mag zich, zoowel uit het oogpunt van Duitschlands algemeene belangen, als uit dat van het positieve regt, niet met deze denkbeelden vereenigen; zij moet veel eer daartegen protesteren. Zij kan het verlangen, dat de nationale band, die alle Duitschers vereenigt, tot de beteekenis van een volkenregtelijk verdrag beperkt worde, niet laten gelden als de ware uitdrukking van de bij het Duitsche volk onmiskenbaar bestaande behoefte aan naauwere vereeniging. Pruissen zelf heeft in geheel anderen geest op het Weener Congres tot de vestiging van den Duitschen Bond en tot het vaststellen der bondsacte medegewerkt. De Oostenrijksche regering is van oordeel dat Duitschlands veiligheid en rust, deszelfs „zedelijke vrede" en hoop op vruchtbare ontwikkeling van het bondsverdrag in de hoogste mate bedreigd zouden worden, indien Pruissen eene nieuwe poging wilde doen om een deel der Duitsche Staten door eene gecentraliseerde staatsinrigting onder een opperhoofd te vereenigen, terwijl de betrekking tusschen dat gedeelte en de overige leden van den Bond geregeld zou moeten worden op den voet van bloote verdragen, gelijk die ook tusschen volken van vreemden stam kunnen worden gesloten. Het is genoeg aan de rampzalige gevolgen te herinneren, waarmede dergelijke pogingen reeds in een vroeger tijdvak Duitschland bedreigd hebben.

Voorts beschouwt de Oostenrijksche regering elke poging, om een aanweren bond in den Bond te vormen, als onvereenigbaar met het positive, door de verdragen gevestigde regt. Art. XI der bondsacte geeft wel aan de regeringen de bevoegdheid om verbonden van allerlei soort te sluiten; maar uit deze bepaling volgt duidelijk, dat de bondsacte leden van den Bond onderstelt, die hunne zelfstandigheid en dus de bevoegdheid om verbonden te sluiten, bewaard hebben; zij heeft dus alleen van verbonden tusschen onafhankelijke regeringen willen spreken. Een staat nu, die zich aan een centraal gezag of ook maar aan de diplomatieke en militaire leiding van een anderen staat onderwerpt, kan misschien nog overeenkomsten over administrative aangelegenheden, maar niet meer zelfstandig een *verbond* sluiten. Het verdrag zelf, waarbij zulk eene ondergeschiktheid gevestigd wierd, zou zeker geen eigenlijk *verbond* kunnen heeten; het zou een *verdrag van onderwerping (Subjections-Vertrag)* zijn.

Al ware art. XI der Bondsacte, op zich zelf genomen, vatbaar voor eene toepassing gelijk Pruissen bedoelt, dan is het toch genoeg aan andere hoofdbepalingen der bondsverdragen te herinneren, om te doen zien dat die toepassing regtens onmogelijk is. De Duitsche Bond is gesticht als eene gemeenschap van zelfstandige, van elkander onafhankelijke staten, met wederkeerig gelijke regten en verpligtingen. Zijne geheele organisatie berust op dat beginsel. Maar zoowel het grondbeginsel als de daaruit afgeleide organisatie zouden met volslagene vernietiging bedreigd worden door eenen engeren Bond, door welks centraliserende inrigting de gelijkheid van regten der leden opgeheven en hun de bevoegdheid ontnomen zou worden om een zelfstandig stemregt ten aanzien van de gewigtigste politieke en militaire aangelegenheden uit te oefenen.

De nota besluit aldus: »De ondergeteekende heeft in last om bij het voorenstaande de uitdrukking te voegen van het vaste vertrouwen zijner regering, dat het Pruissische hof, in zijne wijsheid en gehechtheid aan de beginselen des regts, niet volharden zal in eene opvatting van het Duitsche hervormingsvraagstuk, waartegen bij deszelfs bondgenooten zulke zwaarwigtige bedenkingen bestaan, en waardoor Duitschland in verwarring gedompeld en de kracht en ontwikkeling der regtens bestaande bondsinrigting belemmerd zoude worden. Het Pruissische kabinet heeft in zijne naar Dresden gezonden nota erkend, dat de Saksische regering hare overtuiging van het raadzame eener bondshervorming onbewimpeld heeft te kennen gegeven. De ondergeteekende mag verzekeren, dat ook zijne regering in die overtuiging deelt.

»Diep doordrongen van de waarheid, dat iedere zoodanige hervorming gegrond moet zijn op de organische ontwikkeling van de bestaande, geheel Duitschland omvattende bondsinrigting, gelooft de keizerlijke regering, dat op dien grondslag, bij allerzijdsche bereidwilligheid, belangrijke verbeteringen zouden kunnen worden ingevoerd, waaronder zij met name de vestiging van een krachtiger uitvoerend gezag des Duitschen Bonds rangschikt, alsmede de regeling van de werkzaamheid des Bonds in de aangelegenheden van gemeenschappelijke wetgeving, door de medewerking van gedelegeerden der Duitsche Stendenvergaderingen. Met vreugde zou de keizerlijke regering een besluit van de Pruissische regering begroeten, waardoor de opening van beraadslagingen over eene bondshervorming op dezen voor allen even regtvaardigen en naar den gegeven toestand van Duitschland berekenden grondslag mogelijk gemaakt zou worden."

Uit het vorenstaande blijkt dat hetgeen door Münchener bladen omtrent den inhoud dezer nota was medegedeeld, [zie ons nº. van den 11den dezer] ten eenemale onjuist was.

FRANKRIJK.

Bij een besluit van Keizer Napoleon van den 12den dezer is bepaald dat die houders van $4^1/_2$ percents Fransche rente, welke verkiezen in plaats daarvan een gelijk bedrag van 3 percents rente te hebben, zulks ingevolge de thans uitgevaardigde conversiewet kunnen bekomen; mits zij 5 francs en 40 centimes bijpassen bij elke $4^1/_2$ percents inschrijving van honderd francs nominaal kapitaal. Onder het publiek had men verwacht, dat het gouvernement, aan hetwelk bij de wet overgelaten is het bedrag der bijpassing te bepalen, hetzelve in het belang der schatkist hooger zou stellen, dan geschied is. De betrekkelijke voordragt van den minister van finantien zegt dienaangaande, na herinnerd te hebben wat er vroeger betrekkelijk dit zelfde onderwerp is voorgevallen:

»Men mag alzoo aannemen, dat zes francs het gemiddeld bedrag is van het erkende verschil tusschen de waarde van 4 fr. 50 c. aan 3 percents rente en van 4 fr. 50 c. aan $4^1/_2$ percents rente. Ik zou dan ook waarschijnlijk aan den Keizer voorgesteld hebben, het bedrag der bijpassing op zes francs te bepalen, indien ik alleen op de antecedenten gelet had. Doch bij de nu voorgenomen operatie beoogt het gouvernement niet zoo zeer vermeerdering van de hulpbronnen des rijks. De zamensmelting der staatsschuld tot één fonds is het hoofddoel, waarnaar het streeft. Dit doel, hetwelk de belangstelling van Uwe Majesteit zoo zeer verdient, laat zich zeer goed overeenbrengen met het belang der fondsenhouders, hetwelk Uwe Majesteit getoond heeft ter harte te nemen; want een van de doeltreffendste middelen is, de voorwaarden dezer operatie gunstiger voor de fondsenhouders te maken, dan die welke door hen bij vroegere operatien van gelijken aard zoo bereidvaardig zijn aangenomen."

ENGELAND.

De kamer van koophandel van Hull heeft besloten het Engelsche gouvernement aan te sporen om tot den afkoop van den Scheldetol mede te werken. Als grond daarvoor wordt ook aangevoerd, dat Belgie aangeboden heeft dien maatregel met de afschaffing van het ton- en loodsgeld op de Schelde en van andere plaatselijke lasten te doen gepaard gaan.

Blijkens eene dezer dagen aan het Engelsche Parlement overgelegde opgave zijn in de laatste tien jaren 605,154,940 tonnen steenkolen uit de mijnen van Groot-Britannie opgedolven, en hebben daarbij 8166 menschen het leven verloren, zoodat het verlies van menschenlevens bij dit gevaarlijke bedrijf gemiddeld een op 71,480 geproduceerde tonnen heeft bedraagt. Dat het verlies van menschenlevens daarbij in de laatste tien jaren door de van regeringswege verordende voorzorgmaatregelen afnemend is, blijkt uit die opgave niet.

ITALIE.

De staatsbegrooting van het koningrijk Italie voor het loopende jaar is thans opgemaakt en bij de wetgevende kamers ingediend. De gewone uitgaven worden daarbij op 690,381,372 fr. 23 c. en de buitengewone op 149,750,006 fr. 63 c. gesteld en maken alzoo te zamen eene somma van 840,131,378 fr. 86 c. uit. Het daar tegenover staande bedrag der inkomsten is veel geringer, waarvan een genaamd tekort van 349 millioen het gevolg is. Het gouvernement heeft reeds voorgesteld eenige bestaande belastingen te verhoogen en nieuwe in te voeren met het doel, om het evenwigt in 's rijks financien te herstellen, maar de daartoe betrekkelijke voordragten zijn nog niet tot stand gekomen.

De *Opinione*, een orgaan van het Turynsche kabinet, spreekt in haar nommer van den 9den dezer over de handelingen van de demokratische vereeniging te Genua, de zoogenaamde commissie van uitrusting. De *Opinione* meent dat die vereeniging zich te veel aanmatigt, eene zelfstandige houding tegenover 's lands regering aanneemt en daardoor gevaarlijk voor het algemeene belang zou kunnen worden. Tot staving daarvan voert het blad onder anderen aan, dat de vereeniging een eigen buskruidmagazijn heeft.

In de demokratische dagbladen van Italie leest men een nieuw manifest van Mazzini. Hetzelve behelst niets opmerkelijks, behalve de verklaring dat hij de handelingen der Genuesche commissie van uitrusting volkomen goedkeurt. Garibaldi heeft met die commissie even zeer als met Mazzini gebroken.

Een bij het Parijsche *Journal des Débats* ontvangen schrijven uit Turyn van den 10den dezer zegt: »Dezer dagen hebben in verscheiden steden van het koningrijk Italie demonstratien tegen het wereldlijke gezag van den Roomschen Stoel plaats gehad. Nergens zijn daarbij wanordelijkheden voorgevallen. Alleen het gebeurde te Milaan is opmerkelijk, omdat aldaar het stedelijk bestuur, tegen den wensch der hooge regering, zich met de demonstratie bemoeid en de leiding derzelve op zich genomen heeft. Hierbij heeft zich eene betreurenswaardige ongestadigheid voorgedaan; een monnik welke de aalmoezenier van Garibaldi heet te zijn, pater Pantaleo, is met eenen volkshoop de domkerk binnengetreden, heeft er met hulp van eene ladder den kansel beklommen, daar de gewone trap door de geestelijken uit voorzorg weggenomen was, en heeft van het gewijde spreekgestoelte eene aanspraak tot de menigte gehouden."

— De Napelsche berigtgever van de *Indépendance Belge*, een voorstander van de Italiaansche revolutie, erkent in een schrijven van den 7den dezer, dat de provincie Benevent in slechten toestand is en door struikroovers afgeloopen wordt. »Deze provincie — zegt hij — wordt noch bestuurd noch verdedigd; het is tijd, dat de overheid zich overal met kracht doe gelden." Daarentegen deelt hij uit andere Napelsche gewesten berigten mede, welke voor de nieuwe orde van zaken gunstig luiden.

Een ministerieel dagblad van Turyn, *l'Italie*, verzekert in zijn nommer van den 9den dezer, dat de berigten uit Sicilie zeer gunstig luiden en dat de orde er, sedert de onlangs te Castellamare beproefde beweging, nergens gestoord is geworden. Ook de Turynsche berigtgever van het *Journal des Débats* zegt, dat het op Sicilie zeer rustig is.

TURKIJE.

De brieven uit Konstantinopel van 31 Januarij jl. melden, dat het door den grootvisier ontworpen plan tot herstel van den finantielen toestand des rijks den 29sten door den ministerraad eenstemmig goedgekeurd en den volgenden dag aan den Sultan ter bekrachtiging voorgelegd was. Men verwachtte dat dit plan, welks bijzonderheden onder het publiek nog niet bekend waren, nu onverwijld zou worden openbaar gemaakt en ten uitvoer gelegd.

Verder wordt gemeld, dat Daud Pascha, de bestuurder van den Libanon, er bij een aanmerkelijk gedeelte der Christen bevolking verzet of althans tegenstreving ontmoette; dat de invoering der laatstelijk door de Porte, in overleg met Europa, voor het bestuur van dat land gemaakte verordening er op vele bezwaren stuitte; dat deze moeijelijkheden door de Porte van bedenkelijken aard geacht werden, en dat zij besloten had onverwijld maatregelen te nemen, om de zaken in den Libanon op eenen beteren voet te brengen. Te dien einde zou besloten zijn, Kabuli-effendi, eenen man van veel ervaring, als commissaris des Sultans naar Syrie te zenden.

Van onderscheiden zijden wordt gemeld, dat Daud Pascha in de uitoefening van het gezag, waarmede hij in den Libanon bekleed is, weinig geestkracht en beleid heeft getoond.

MEXICO.

Uit Parijs wordt geschreven dat de admiraal Jurien de la Gravière, de opperbevelhebber der Fransche expeditie in Mexico, bevel heeft ontvangen om te Vera Cruz de komst der onder leiding van den generaal de Lorencez dezer dagen uit Frankrijk afgezonden versterkingen af te wachten en intusschen geene bewegingen naar binnen 's lands te ondernemen. Daarbij wordt gevoegd dat nagenoeg gelijktijdig een schrijven van den genoemden generaal bij het gouvernement te Parijs ontvangen is, inhoudende dat hij, met den staat van zaken in Mexico nader bekend geworden zijnde, niet raadzaam achtte operatien van gewigt te ondernemen met de strijdmiddelen waarover hij reeds beschikken kon.

Een bij de Londensche *Morning Post* ontvangen schrijven uit Boston van 28 Januarij jl., afkomstig van eenen aan de Unie verknochten burger der Vereenigde Staten, zegt: »Het gedrag der Mexicanen is voor ons benoedigend; zij zullen aan de Europeanen, welke bij hen de zaken komen regelen, iets te doen geven. Mexico heeft dit met Spanje gemeen: het is gemakkelijk het land binnen te dringen, maar moeijelijk het te veroveren. De bevolking van Mexico is welligt buiten staat om aan de geallieerde troepen regelmatigen wederstand te bieden; maar zij heeft veel aanleg en geschiktheid voor den onregelmatigen krijg, en kan aan hare vijanden zware verliezen toebrengen.

»In den oorlog, dien de Vereenigde Staten in de jaren 1846 tot 1848 tegen Mexico hebben gevoerd, waren onze troepen enkel meester van den grond waarop zij gelegerd waren; en zelfs zou het hun moeijelijk gevallen zijn meester daarvan te blijven, indien de vrede niet zoo spoedig ware gesloten geworden. Had de oorlog iets langer aangehouden, dan zou hij voor den goeden naam onzer wapenen nadeelig geworden zijn. Indien wij in 1848 den strijd hadden moeten hervatten, dan zouden wij wel niet het onderspit hebben gedolven, maar toch groot verlies aan manschappen hebben geleden door den guerilla-krijg, waarvoor de Mexicanen zich toen toerustten.

»Er bestonden toen ook beschouwingen van politieken aard, welke voor onze zaak gunstig waren; het tegendeel is thans voor de Spanjaarden en hunne bondgenooten het geval.

„Zoo men de hier te lande ontvangen berigten gelooven mag, hebben de Spanjaarden en de Franschen in Mexico reeds twist onderling gehad. Trouwens de Castiliaansche trots en de Fransche ijdelheid zijn slechte bondgenooten voor elkander.”

VEREENIGDE STATEN.

De jongste berigten uit de Vereenigde Staten melden, dat het goud er slechts 3¼ per cent opgeld deed, zoodat de depreciatie van het papiergeld weinig verder ging. Evenwel zegt de Londensche *Times* van jl. Woensdag: „De deze week uit de Vereenigde Staten ontvangen berigten strekken tot bevestiging der verwachting dat de Unie binnen drie maanden, in het finantiele opzigt, een bajert van verwarring zal zijn. De zaak is zoo duidelijk, dat een of twee van de achtenswaardigste dagbladen daar te lande zich eindelijk verstout hebben het publiek op het gevaar opmerkzaam te maken, niettegenstaande de onaangenaamheden welke zij zich daardoor zouden kunnen berokkenen. Dat de premie op het goud in de Vereenigde Staten nog niet hooger is gestegen, schijnt zich alleen te laten verklaren uit de diepe onkunde der bevolking in finantiele zaken. Bij het vertrek der jongste brievenmaal uit New York was de effectenbeurs er in eene neêrslagtige stemming, wegens den tegenspoed dien de onder bevel van den generaal Burnside te scheep uitgezonden expeditie aanvankelijk ondervonden had, en wegens het berigt dat het leger der Unie op den zuidelijken oever van den Potomac bij voortduring door de gesteldheid der wegen belet werd eene voorwaartsche beweging te ondernemen.”

De tegenspoed der expeditie van den generaal Burnside, welke in de wateren van Kaap Hatteras op de kust van Noord-Carolina vrij wat schade heeft geleden, wordt in sommige berigten aan verraderlijke handelingen der loodsen geweten.

Het Huis van Afgevaardigden der Unie te Washington heeft onlangs eene commissie uit zijn midden benoemd om onderzoek te doen naar de gegrondheid van het vermoeden, dat er onder de ambtenaren van het gouvernement der Unie waren, welke heimelijk met de afgescheiden staten heulden en hun, bij voorbeeld, belangrijke staatsgeheimen mededeelden.

Deze commissie heeft verslag uitgebragt en verklaard, dat er in vele gevallen voor dat vermoeden goede grond bestond.

De correspondent der Londensche *Morning Post* in de Vereenigde Staten zegt in een schrijven uit Boston van 28 Januarij: „In het Zuiden ziet men meer en meer zwart krijgsvolk op de been brengen; vele duizenden negers zijn er of worden er gewapend en in regementen vereenigd. De vrije negers, sommigen van welke groote slavenhouders zijn, betoonen zich zeer gezind om de opstandelingen te ondersteunen en geld, manschappen en andere benoodigdheden aan de verdrukkers van hunnen volksstam te verschaffen.

„Ook uit negerslaven worden in het Zuiden regementen gevormd; en daar de opneming in het leger der persoonlijke vrijheid medebrengt, is het ook voor de slaven zelven van belang in het leger der opstandelingen te worden opgenomen. Welligt mag men hierin den aanvang der slavenemancipatie in het Zuiden zien.”

TELEGRAPHISCHE BERIGTEN.

Parijs, 14 Februarij. De *Moniteur* zegt in zijn overzigt dat de berigten uit Italie meer en meer de noodzakelijkheid doen uitkomen, waarin de regering des Konings zich bevindt, om maatregelen tot verzekering der wettige orde te nemen in een land, hetwelk bijzonder vatbaar is voor hartstogtelijke opgewondenheid.

Berlijn, 13 Februarij. De *Kreuzzeitung* zegt dat het antwoord van Pruissen op de nota van Oostenrijk en andere Duitsche regeringen reede vastgesteld en misschien reeds naar Weenen afgezonden is, en dat daarbij, voor zoo veel men verneemt, het in die nota vervatte protest afgewezen, en ook de uitnoodiging om aan beraadslagingen over de hervormingsquaestie deel te nemen van de hand gewezen zou zijn.

Berlijn, 14 Februarij. In het Huis van Afgevaardigden zijn heden zoowel van de regter als van de linker zijde voorstellen betrekkelijk het vraagstuk der bondshervorming ingediend. De afgevaardigde Carlowitz heeft het voorstel gedaan om aan te dringen op de erkenning van het koningrijk Italie door Pruissen. Voorts is beraadslaagd over de Keurhessische aangelegenheid. De minister van buitenlandsche zaken heeft zich daarbij beroepen op hetgeen hij in de commissie deswege verklaard had, en kortelijk herhaald, dat Pruissen aandringt op herstel der Hessische grondwet van 1831, welke vervolgens, onder medewerking der wettige Stendenvergadering, zou moeten gezuiverd worden van hetgeen daarin strijdig met de bondswetten mogt wezen.

Turijn, 13 Februarij. In de zitting der Kamer van Afgevaardigden heeft de heer Bixio de ministers geïnterpelleerd omtrent den toestand der haven van Ancona. Hij betoogde dat die haven, die in vele opzigten en vooral in geval van eenen oorlog met Oostenrijk van zoo groot belang is, in zeer slechten staat verkeert, en verlangde dat deswege eene parlementaire enquête zou worden gehouden.

De minister van marine heeft de nutteloosheid van eene enquête aangetoond en aan de kamer medegedeeld, welke werken reeds uitgevoerd waren om de haven van Ancona te verbeteren. De admiraal Persano heeft het ministerie aangemaand om die werkzaamheden te bespoedigen, omdat, in geval van eenen oorlog met Oostenrijk, de haven van Ancona de basis der operatien zou wezen.

Na eene levendige discussie heeft de kamer besloten met de verklaring van den minister genoegen te nemen.

Marseille, 14 Februarij. Berigten uit Rome van den 11den melden dat de generaal Cialdini last gegeven heeft om troepen in Umbrie bijeen te trekken. De bezetting van Orvieto is versterkt.

Uit Napels schrijft men dat bij de demonstratie van verleden Zondag de menigte ook naar het huis van den Engelschen consul getrokken is, doch dat deze geweigerd heeft zich te vertoonen. De Fransche consul had aan den *Pungolo* eenen brief geschreven, de verklaring inhoudende dat hij bij die gelegenheid op het balcon verschenen is op het geroep van: leve de Keizer! leve Frankrijk! maar dat hij geene andere kreten vernomen heeft.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 5den zou het Turksche smaldeel in de Adriatische Zee op nieuw versterkt worden.

ADVERTENTIËN.

3º. een *baak* met een *rooden bezem*, het breede einde omlaag, aan het einde van het zuidelijk rif van het genoemde eiland *Runo* en ten zuiden ... van 8 voeten. ... *Gretta-Grund* op 5 1/4 Italiaansche mijl van de naastbij zijnde kust, in de rigting van den lichttoren van *Runo* op Z. ... 11º 36′ van het regtwijzend kompas, in eene diepte van 6 sagènes (vademen).

II. Na de opening der scheepvaart van 1862 zullen alle witte en zwarte bakens in de *Finsche Golf* in het vaarwater der *Newa* op den weg van *Petersburg* naar *Cronstadt* tot aan het lichtschip van het groote vaarwater der *Newa* gemerkt worden met roode cijfers, in numerieke orde geplaatst, aanvangende van den ingang der vaarwaters door de rivier, en bovendien zal, tot onderscheiding der witte en zwarte bakens, op ieder der laatste eene *staak* gezet worden.

's Gravenhage, den 31sten Januarij 1862.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de volgende bekendmaking van het *Hydrographic Office*, *Admiralty*, te Londen, als:

ROODE ZEE; GOLF VAN SUEZ. *Stilstaand licht op Zafarana-punt.*

Blijkens bekendmaking van de Egyptische regering zoude, na *den 1sten Januarij dezes jaars*, een licht ontstoken worden op een onlangs gebouwden lichttoren op *Zafarana*-punt op de westkust van de Golf van *Suez*, omstreeks 52 Engelsche mijlen zuidwaarts van de stad van dien naam.

Het licht is stilstaand, van natuurlijke kleur, 83 Engelsche voeten boven hoog water verheven, en met helder weder van het dek van een schip op 14 mijlen zigtbaar.

De lichttoestel is dioptriek of met linzen, van de 1ste grootte.

De toren is rond, van steen, en 82 voeten hoog van het grondvlak tot de windvaan, met de wachterswoning ten westen. Hij staat op eenen lagen zandheuvel, omstreeks 14 voeten boven hoogwater op 29º 20′ N. Breedte en 32º 44′ lengte Oost van *Greenwich*, zoo als onlangs bevonden is door den kommandant van H. M. Schip *Firefly* en hetwelk overeenkomt met *Moresby's* kaart van de *Roode Zee*, van 1834, doch verschilt met de kaart der Admiraliteit. De juiste ligging van dezen lichttoren zal later bepaald worden.

De zeevarende wordt gewaarschuwd, dat zich eene droogte omstreeks eene mijl van de punt uitstrekt, hebbende 10 vadem water, digt bij den buitensten hoek.

's Gravenhage, den 13den Februarij 1862.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

Aanbesteding van verschillende behoeften en materialen ten dienste van de Directie der Marine te Willemsoord.

De Minister van Marine, van voornemen zijnde, op Maandag den derden Maart 1862, aan de minstaannemenden te doen aanbesteden de levering van de hierna te vermelden verschillende behoeften en materialen, ten dienste van de Directie der Marine te Willemsoord, te weten:

van Cœuvers } masten;	25. Moscovische Pek;
Dennen } masten;	26. Verwwaren;
Noordsche houtwaren;	27. Loodwit;
Greenen { balk- en Pruissische deelen;	28. Halfwit Glas;
Greenen { ribben, schrooten en latten;	29. Rhijnsche Dakleijen;
	30. Steen;
	31. Kalk, Zand en Schelpen;
Vuren } deelen;	32. Stockholmer Teer;
Dennen } deelen;	33. Gewone Turf;
Dennen Ribben, Schrooten en Latten;	34. Graauw- } Doek
	35. Bramzeil-, Ever- en ligt Zeil- } Doek
Ypen- en Esschenhout;	36. } Kanl- en Zeil- } Doek
Azijnhout en Pokhout;	37. } Doek
Gezaagd Mahoniehout;	38. Vlag- } Doek
IJzer in staven en platen en Staal;	39. Lakens;
Gemaakt IJzerwerk;	40. Zeil- en Bindgaren;
Rood Koper in { Bladen;	41. Duigen;
	42. IJzeren Waterkisten;
Rood Koper in { Staven;	43. Huiden of Leder;
Koperen Spijkers enz.	44. Smeerkaarsen;
Tin;	45. Reuzel;
Blik;	46. Roet;
Lood;	47. Borstelwerk enz.
Zink in Bladen en in Blokken;	48. Papier;
IJzeren Spijkers;	49. Scheeps- brand- spuiten { Nº. 1 en Nº. 2;
IJzerkramerij;	50. Scheeps- brand- spuiten { » 3;
Gereedschappen;	51. Scheeps- brand- spuiten { » 4;
Vijlen en verkappen van Vijlen;	

brengt ter kennis van de gegadigden, dat de inschrijvingsbiljetten, op gezegeld papier geschreven, vóór of uiterlijk op Maandag den derden Maart 1862, des namiddags vóór een ure, franco aan het Departement van Marine te 's Gravenhage zullen moeten worden bezorgd.

De biljetten zullen moeten bevatten eene naauwkeurige opgave van de prijzen, voluit geschreven, waarvoor men de levering van ieder der in het bestek voorkomende artikelen wil aannemen, alsmede het totaal bedrag van het geheele bestek, in cijfers en in schrijfletters. Voorts zullen de biljetten duidelijk moeten vermelden de namen der inschrijvers en die hunner borgen met hunne woonplaatsen, terwijl op het adres de benaming en het nommer van het bestek waarop de inschrijving geschiedt, zullen moeten worden aangewezen.

Inschrijvingsbiljetten op ongezegeld papier geschreven zullen niet in aanmerking worden genomen, noch ook die waarin ongewaarmerkte doorhalingen en veranderingen of wel bijconditien zijn gemaakt geworden, zullende voor ieder bestek een afzonderlijk biljet behooren te worden ingeleverd.

Zullende, ten einde vele moeijelijkheden weg te nemen, die alleen kunnen worden voorgekomen, door zich strikt aan bovengemelde voorschriften te houden, voortaan alle inschrijvingsbiljetten, welke in het een of ander opzigt van die bepalingen afwijken, waarin artikelen van het bestek zijn uitgelaten, of waarin vergissingen bestaan, onherroepelijk worden ter zijde gelegd en buiten aanmerking gehouden.

De voorwaarden waarop de aanbesteding zal geschieden, liggen ter lezing aan het Departement van Marine te 's Gravenhage, bij de Directien der Marine te Willemsoord, te Amsterdam en te Vlissingen, ter burele van de Commissarissen des Konings in de provinciën Noordbraband, Gelderland en Overijssel en ter Secretarie van de Gemeentebesturen te Rotterdam en te Dordrecht.

's Gravenhage, den 14den Februarij 1862.

De Minister voornoemd,
W. J. C. HUYSSEN VAN KATTENDIJKE.

MINISTERIE VAN KOLONIËN.

In verband met artikel 2 der wet van den 8sten November 1815 (*Staatsblad* nº. 51), worden de houders van vorderingen ten laste van het Departement van Koloniën over het dienstjaar 1861 uitgenoodigd hunne rekeningen onverwijld aan dat departement in te zenden.

's Gravenhage, den 14den Januarij 1862.

De Minister van Koloniën,
J. LOUDON.

Staatsspoorwegen.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 25sten Februarij 1862, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het maken van de aardebaan, de kunstwerken, de levering van den ballast, het leggen van de spoorbaan en eenige verdere werken voor den spoorweg tusschen Vaeshartelt en Roermond; in twee perceelen en in massa.

De besteding geschiedt bij inschrijving en opbod, volgens art. 14 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 8sten Februarij ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Commissie voor de Staatsspoorwegen in de Raamstraat, nº. 32, te 's Gravenhage, aan de localen van de provinciale besturen, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen en op de plaatsen waar gewoonlijk dergelijke bestekken ter lezing gelegd worden.

Aanwijzing op het terrein zal twee malen gedaan worden; den 17den en den 20sten Februarij, des morgens ten 8 ure, van Maastricht uitgaande.

Inlichtingen worden gegeven door de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage, en door den eerstaanwezenden Ingenieur Kool te Maastricht.

's Gravenhage, 17 Januarij 1862.

De Commissie voornoemd,
VAN MEURS, *Voorzitter*.
G. J. G. KLERCK, *Secretaris*.

GARNIZOENSBAKKERIJ TE 's GRAVENHAGE.

Op Maandag, den 17den Februarij 1862, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, ten Burele van den ondergeteekende (Westeinde nº. 51), worden Aanbesteed de levering van:

12 Last nieuwe Roode Tarwe, wegende 77 Ned. pond het mud;
12 » dito Zeeuwsche Tarwe, » 74 » » » »
6 » dito inlandsche of Pruissische Rogge, wegende 72 Ned. pond het mud.

De Voorwaarden dezer Aanbesteding liggen ter lezing in genoemd Bureau, van des morgens 10 tot 12 ure.

De omslag van het inschrijvingsbiljet en de in te zenden Monsters moeten van hetzelfde merk voorzien zijn.

's Gravenhage, den 3den Februarij 1862.

De Militaire Intendant,
F. C. R. BOERS.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

Veiling te Rotterdam, *op Woensdag den 2den April* 1862, *van ongeveer:*

118,200	Balen	Java-	koffij, liggende te Rotterdam;
4,300	»	Padang-	koffij, liggende te Rotterdam;
229,900	»	Java-	» » Amsterdam;
7,800	»	Padang-	» » Amsterdam;
28,600	»	Java-	» » Middelburg;
18,400	»	»	» » Dordrecht;
13,000	»	»	» » Schiedam.

De Directie geeft de verzekering dat zij vóór hare Najaarsveiling van 1862 geen andere Java- en Padang-koffij, dan de bovengemelde hoeveelheid, aan de markt zal brengen, met uitzondering van beschadigde Koffij, waarvan de Verkoop noodzakelijk zal worden geacht.

De Monsters zullen Vrijdag den 7 Maart e. k. verkrijgbaar zijn.

Amsterdam, den 14den Februarij 1862.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Acte, den 12den Februarij 1862 verleden voor den E. A. Heer Regter in het 4de Kanton te Amsterdam, behoorlijk geregistreerd, is door *Johannes Cornelis Pijl*, Kastenmaker, wonende aldaar in de 2de Leliedwarsstraat, nº. 422, verleend Handligting aan zijne dochter *Mina Pijl*, geboren 11 Februarij 1844, tot de uitoefening van den handel in Meubelen, gezamenlijk met haren broeder *Karel Pijl*, het sluiten van alle daartoe betrekkelijke verbindtenissen en wijders met al de regten en bevoegdheden in Art. 484 Burgerlijk Wetboek omschreven.

H. CROOCKEWIT, *Griffier*.

*** Bij Acte, den 1sten Februarij 1862 voor den Notaris *A. M. Schagen van Leeuwen*, te Delft, verleden, is tusschen den Heer *Jean Henri van Marselis Hartsinck*, Koopman en Fabrikant te Delft, en Vrouwe *Catharina Susanse van Marselis Hartsinck*, Echtgenoot van en buiten gemeenschap van goederen gehuwd met den Heer *Hendrik van*

Marselis Hartsinck, te Amsterdam, — de laatste als Commanditaire Vennoot, — aangegaan eene Vennootschap tot het Fabriceren en Verkoopen van Zeep, Olie en andere daaraan verwante artikelen.

De Vennootschap handelt onder de Firma *Hartsinck en C°*, is gevestigd te Delft, en aangegaan voor den tijd van drie jaren, van 1 Januarij 1862 tot ultimo December 1864, doch zal geacht worden telkens voor een jaar stilzwijgend te zijn verlengd, indien de een den ander niet vóór of op 1 Julij van ieder jaar, aan te vangen op 1 Julij 1864, schriftelijk zijn verlangen heeft kenbaar gemaakt om de Vennootschap te doen eindigen.

De Heer *Jean Henri van Marselis Hartsinck* alleen heeft het beheer der Vennootschap en het regt tot teekening der Firma, die hij echter niet mag gebruiken tot het opnemen en ter leen verstrekken van gelden, het aangaan van borgtogten of andere verbindtenissen, welke niet tot de Vennootschap betrekkelijk zijn.

Geschiedende hiervan bekendmaking overeenkomstig Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

, Bij geregistreerde Acte, den 13den Februarij 1862 voor den Heer Kantonregter te Sliedrecht verleden, is door den heer *Jean Esaïe Christierne de Wijs*, wonende te Alblasserdam, aan zijnen Zoon *Cornelis Maurits de Wijs*, verblijf houdende te Rotterdam, Handligting verleend tot het uitoefenen van Cargadoors-, Convooiloopers- en Expeditiezaken, en het sluiten van alle verbindtenissen daartoe betrekkelijk.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

, Bij Acte, 8 Februarij 1862 voor den Notaris *G. J. C. van Vianen* te Amsterdam verleden, is tusschen *Andreas Witbroek* en *Gerhardus Johannes Witbroek*, beiden wonende te Amsterdam in de Elandstraat, aangegaan eene Vennootschap onder de Firma *A. Witbroek & Zoon*, tot het uitoefenen van Smids-affaire en wat daartoe behoort. Deze Vennootschap heeft een aanvang genomen primo dezer maand en is aangegaan voor een onbepaalden tijd, zoodanig, dat hij die verlangen mogt dat deze Vennootschap zal eindigen, verpligt zal zijn ten minste zes maanden te voren zijnen Vennoot schriftelijk daarvan kennis te geven.

De Firma zal door beide Vennooten worden geteekend, doch alleen voor zaken deze Vennootschap betreffende.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Vrijdag 14 Februarij 1862.

Amsterdam. — Slotkoersen.

	pCt.			pCt.	
NEDERL., Werk. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{5}{16}$	PRUISSEN, Leening 1859.	5	—
Dito dito	3	$76\frac{1}{16}$	OOSTENRIJK, Obl. Met.	5	$48\frac{1}{[illegible]}$
Dito dito	4	$98\frac{15}{16}$	Dito dito	$2\frac{1}{2}$	$25\frac{1}{[illegible]}$
O.-I. Leening	4	$97\frac{3}{4}$	Dito dito zilveren.	5	70
Amort. Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	$93\frac{1}{2}$	Dito dito nationalen	5	$57[illegible]$
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	$139\frac{1}{8}$	Weener Bank-actien.	—	708
SPANJE, Obligatien	2	$43\frac{11}{16}$	Dito aandeelen 1854.	4	204
Dito binnenlandsche.	3	$48\frac{3}{16}$	Dito dito 1860	5	394
Amort. Schuld.	—	$20\frac{3}{8}$	Dito dito 1858	—	$106\frac{1}{2}$
Bew. coupons	—	$7\frac{13}{16}$	VENEZUELA, Obligatien.	3	$24\frac{13}{16}$
PORTUGAL, Oblig. 1853.	3	$46\frac{3}{8}$	Dito	$1\frac{1}{2}$	$12\frac{11}{16}$
Dito 1856/59	3	$45\frac{3}{8}$	GRENADA, Dito	$4\frac{1}{4}$	$16\frac{1}{8}$
RUSLAND, bij Hope 1798.	5	$102\frac{1}{4}$	Dito	1	$5\frac{[illegible]}{16}$
Dito 1828/29	5	—	Dito nieuwe	—	—
Dito Stieglitz 5de serie	5	80	MEXICO, Dito	3	$33\frac{15}{16}$
Dito dito 6de serie	5	$92\frac{1}{2}$	ECUADOR, Dito	1	$13\frac{1}{4}$
bij Hope 1840	4	$72\frac{3}{4}$	ILLINOIS, Dito	7	82
Dito 1860	$4\frac{1}{2}$	$89\frac{3}{8}$	LOUISIANA	—	—
Spoorweg aandeelen.	—	191	GRIEKENL., Dito 1824/25	5	8

Londen, Consols.	—	**Antwerpen**, $4\frac{1}{2}$ pct. Belgie	$99\frac{[illegible]}{8}$
Mexico	—	Oostenrijk Cred. actien.	872
Parijs, Fr. rente	—	5 pct. Metaliek	$50\frac{3}{4}$
Spanje	—	5 „ Nationalen	$60\frac{3}{4}$
Weenen, Metaliek	—	3 „ Binnenl. Spanje	—
Dito nationalen	—	2 „ Spanje	—
Wissel Londen.	—	Credit *Guilhou*	—

OFFICIELE OPGAVE DER BEVOLKING in alle gemeenten des Rijks, naar de uitkomsten der laatste of vierde volkstelling op 31 December 1859 (art. 3 alin. 2 der wet van den 29sten Junij 1851, (*Staatsblad* n°. 85).

Provincie LIMBURG.

GEMEENTEN.	Mannen.	Vrouwen.	TOTAAL.	GEMEENTEN.	Mannen.	Vrouwen.	TOTAAL.	GEMEENTEN.	Mannen.	Vrouwen.	TOTAAL.
Afferden	345	348	693	Horst	1665	1689	3354	Roosteren	463	458	[illegible]
Amstenrade	254	259	513	Houthem	399	417	816	Roermond	3968	4176	8144
Arcen en Velden	911	917	1828	Hulsberg	593	556	1149	Rijckholt	125	99	224
Baexem	288	292	580	Hunsel	523	472	995	Schaesberg	643	612	1255
Beegden	322	326	648	Itteren	243	223	466	Schimmert	744	705	1449
Beek	1336	1240	2576	Ittervoort	128	133	261	Schinnen	1012	950	1962
Beesel	818	799	1617	Jabeek	213	198	411	Schin-op-Geul	218	217	[illegible]
Belfeld	230	269	499	Kerkrade	2636	2176	4812	Schinveld	452	449	901
Bemelen	150	118	268	Kessel	635	615	1250	Sevenum	924	908	[illegible]
Berg en Terblijt	435	432	867	Klimmen	578	565	1143	Simpelveld	624	575	1199
Bergen	2393	2230	4623	Limbricht	763	705	1468	St. Geertruide	483	441	[illegible]
Bingelrade	229	200	429	Linne	430	390	820	St. Odiliënberg	422	451	[illegible]
Bocholtz	596	570	1166	Maasbracht	629	569	1198	St. Pieter	389	405	[illegible]
Borgharen	291	270	561	Maasbrée	2208	2154	4362	Sittard	2332	2451	[illegible]
Born	845	762	1607	Maasniel	835	849	1684	Slenaken	286	288	[illegible]
Broekhuizen	425	425	850	Maastricht	13026	14002	27028	Spaubeek	361	329	[illegible]
Broeksittard	347	309	656	Margraten	532	530	1062	Stein	847	772	1619
Brunssum	470	525	995	Meerlo	777	728	1505	Stevensweert	535	534	[illegible]
Buggenum	339	347	686	Meerssen	1304	1196	2500	Stramproij	578	583	[illegible]
Bunde	339	311	650	Merkelbeek	371	350	721	Strucht	181	152	[illegible]
Cadier en Keer	307	277	584	Mesch	139	112	251	Susteren	1004	922	[illegible]
Echt	2011	1899	3910	Meijel	520	497	1017	Swalmen	927	870	[illegible]
Elsloo	651	568	1219	Mheer	481	468	949	Tegelen	827	816	[illegible]
Eijgelshoven	266	252	518	Montfort	393	339	732	Thorn	708	652	[illegible]
Eijsden	1027	1026	2053	Mook	602	576	1178	Ubach-over-Worms	644	641	[illegible]
Geleen	1157	1084	2241	Munstergeleen	354	328	682	Ulestraeten	434	376	[illegible]
Gennep	689	713	1402	Nederweert	2142	2125	4267	Urmond	608	528	[illegible]
Geulle	514	495	1009	Neer	738	757	1495	Vaals	1758	1829	[illegible]
Grathem	512	481	993	Neeritter	399	393	792	Valkenburg	383	383	[illegible]
Grevenbicht	571	505	1076	Nieuwenhagen	609	549	1158	Venlo	3763	3639	[illegible]
Gronsveld	832	832	1664	Nieuwstadt	408	387	795	Venraij	2405	2515	[illegible]
Grubbenvorst	693	663	1356	Noorbeek	386	413	799	Vlodrop	452	418	[illegible]
Gulpen	1189	1120	2309	Nunhem	130	111	241	Voerendaal	942	880	[illegible]
Haelen	366	346	712	Nuth	655	661	1316	Wanssum	384	369	[illegible]
Heel	396	392	788	Obbicht	352	322	674	Weert	3433	3410	[illegible]
Heer	705	608	1313	Ohé en Laak	290	264	554	Wessem	460	443	[illegible]
Heerlen	2513	2436	4949	Oirsbeek	533	533	1066	Wittem	1844	1782	[illegible]
Helden	1440	1426	2866	Ottersum	948	943	1891	Wijlre	845	784	[illegible]
Herkenbosch en Melick	722	658	1380	Oud-Valkenburg	293	324	617	Wijnandsrade	261	247	[illegible]
Herten	412	404	816	Oud-Vroenhoven	706	619	1325				
Heythuijsen	919	754	1673	Posterholt	598	621	1219				
Hoensbroek	622	605	1227	Rimburg	121	117	238				
Horn	461	470	931	Roggel	710	687	1397	TOTAAL	[illegible]	[illegible]	[illegible]

(1) In het bijvoegsel tot de *Staatscourant* van Dingsdag 28 Januarij 1862, n°. 24, staat in de opgave van Noordbrabant: „Eindhoven Mannen 1497, Totaal 3192", lees: 1498 en 3193. Voorts heeft, volgens opgave uit Noordbrabant, eene vergissing plaats gehad in de opgave der bevolking van Rosmalen. Het bevolkingscijfer dier gemeente moet met 260 Mannen en 266 Vrouwen verhoogd worden. Hierdoor wordt de bevolking dier gemeente 1062 Mannen en 1048 Vrouwen en voor het Totaal 2130 zielen. De geheele bevolking der provincie Noordbrabant wordt: 203019 Mannen, 204775 Vrouwen en Totaal 407794 zielen.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.